THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over Canada And Abroad

VOLUME VII No 2595 | Toronto Thursday January 29 1920 | ט' שבט פרשה בשלח תרפ. | דאנערשטאג, דער 29־טער יאנ. 1920 | PRICE TWO CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

האט איר שוין א קליינע סייף ביי אייך אין הויז? אויב ניט קומט אריין און נעמט איינע פריי — עפענט אן אקאונט בלויז מיט איין דאלאר

25 טויזענט אידען אויסגעקוילעט אין אוקראינע

נאציאנאליסטען און דעמאקראטען באזיגען אסימילאטארען פון לאנדאן

דזשואיש באארד אוו דעפּוטיס באשליסט צו שיקען א דעלעגאציע נאך פאריז. — אסימילאטארען פאלשטענדיג באזיגט — נאך אנטיסעמיטיזם אין דער „טיימז“.

(ספעציעל צום „אידישען זשורנאל“.)

לאנדאן, יאנואר, 28.

ביים מיטינג פון דער לאנדאן באארד אף דזשואיש דעפּוטיס וואס איז נעכטען געהאלטען געווארען האבען די אסימילאטארען געהאט א פאלשטענדיגען דורכפאל. די נאציאנאליסטישע און דעמאקראטישע עלעמענטען האבען דורכגעפיהרט אלע זייערע פארשלאגען.

די הויפּט פראגע וואס האט ארויסגערופען די מיינונג'ס פארשידענהייט צווישען די געגנערישע עלעמענטען איז געווען א רעזאלוציע וואס איז פארגעשלאגען געווארען דאס די קאמיטע וואס גיט זיך אפ מיט אויסלענדישע ענינים זאל שיקען א פארטרעטערשאפט צו דער אלגעמיינער אידישער דעלעגאציע נאך פאריז. די דאזיגע קאמיטע באשטעהט פון פארטרעטער פון דער דזשואיש באארד אף דעפּוטיס און אויך פון פארטרעטער פון דער אנגלא - דזשואיש אסאסייישאן. דער פארשלאג האט געלויטעט דאס די דזשואיש באארד אף דעפּוטיעס זאל אינסטרואירען איהרע פארטרעטער אין די פאראייניגטע קאמיטע זאל שיקען א פארטרעטערשאפט נאך פאריז.

שטארקע געגנער.

אין טראצדעם וואס די רעזאלוציע האט געהאט אזעלכע שטארקע געגנער ווי לארד ראטשילד און ליסיען וואלף דאך איז זי דורכגעגאנגען מיט 74 שטימען געגען 43.

דער הויפּט פארטיידיגער פון דער רעזאלוציע איז געווען סער סטואַרט סעמיועל.

וויל זיך ניט מישען אין פאליטיק.

די באארד אף דעפּוטיעס האט אויך געהאנדעלט וועגען א פארשלאג צו אינדארסירען די ליגע אוו נייישאנס. אבער דער פארשלאג איז צוריקגעצויגען געווארען עס איז ארגומענטירט געווארען דאס די באארד אף דעפּוטיעס וויל זיך ניט אריינמישען אין דער פאליטיק.

האבען מורא פאר א אידישער מאפיא

אין דער „טיימז“ איז געווען אפגעדרוקט א שמוציגער בריעף מיט אן אנטיסעמיטישען אנפאל אויף אידען. אין דעם בריעף האט דער שרייבער געווארענט דאס די גאנצע מענשהייט איז אין געפאהר באדראהט צו ווערען פון א אינטערנאציאנאלער אידישער באנדע וואס זוכט צו טעראריזירען די וועלט.

קראקאווער אידען מאכען א סך הכול פון גענעראל דעניקינ'ס מערדערייען

פיער הונדערט מיט פינף שטעדט זענען פאגראמירט געווארען. — 25 טויזענט אידען אויסגעקוילעט. — אומגעהויערע גרויסע צאהל מיט יתומים. — באלשעוויקעס נעהמען ראבע פון אידען פאר ארויסווייזען פריינדליבקייט צו גענעראל דעניקין. — אנדערע אויסלענדישע אידישע נייעס

ניו־יארק, יאנואר 28.

א ידיעה וואס איז דא אנגעקומען איבער דאס די אידישע קהלה פון קראקוי האט צוזאמענגעשטעלט אלע ליסטען פון די שטעדט און דערפער וואו די מערדער פון גענעראל דעניקין האבען געמאכט פאגראמען און האבען געמאכט א סך הכול פון דעם חורבן וואס די אוקראינער אידען האבען געליטען.

אין דעם רעפּאָרט פון איהר ארבייט זאגט די קהלה דאס אין אוקראינע זענען פאגראמירט געווארען פיער הונדערט מיט פינף שטעדט, און די צאהל טויטע אידען דערגרייכט ביז פינף און צוואנציג טויזענט.

דער צושטאנד פון די אידען אין אוקראינע.

אבער א חוץ מאכען דעם סך הכול פון דעם אידישען חורבן וואס די פאגראמשציקעס האבען פאראורזאכט האט די אידישע קהלה פון קראקוי אין דער זעלבער צייט אויך ניט פארגעסען צו ווארפען א בליק אויף דעם צושטאנד פון דער אידישער באפעלקערונג און אויף דער נויט וואס הערשט איצט צווישען די אידען.

צוזאמען מיט דעם רעפּאָרט וועגען פאגראמען ווערט אויך פארעפנטליכט א רעפּאָרט וועגען דער צאהל יתומים, אלמנות און גלאט נויטליידענדע אידען וואס געפינען זיך אין די פארשיעדענע אוקראינישע שטעדט.

דער רעפּאָרט גיט איבער, דאס בלויז אין בראצלאווער געגענט אליין געפינען זיך איצט צוויי טויזענט יתומים.

שוידערליכע לאגע פון עפּידעמיעס און הונגער.

דער רעפּאָרט ווייזט אן אויף דער שוידערליכער לאגע אין וועלכער די גאנצע אידישע באפעלקערונג פון אוקראינע געפינט זיך. עס ווערט געזאגט דאס פולע נייענציג פראצענט פון די אידען שטארבען בוכשטעבליך פון הונגער, און דערצו בושעוועט דארטען געפעהרליכע מגפות. די קעלט איז שרעקליך גרויס און די באפעלקערונג האט זיך ניט וואו אנצואווארעמען.

א ידיעה מעלדעט דאס ווען די באלשעוויקעס האבען פארטריבען גענעראל יודעניטש'עס סאלדאטען און האבען פארנומען כערסאן און פאדאליער געגענט האבען זיי דערשאסען דעם רב מיט צוועלף אידען דערפאר וואס זיי האבען געמאכט א קבלת פנים פאר גענעראל דעניקינ'ס ארמיי, ווען זיי האבען מיט א צייט פריהער פארנומען דיזע שטאדט.

אן עצה ווי אזוי צו העלפען די אידען פון אוקראינע.

א ידיעה גיט איבער דאס דעניקינ'ס צייטונגען פון דרום רוסלאנד זענען ארויסגעקומען מיט אן עצה צו די אידען פון רוסלאנד אנגעבענדיג ווי אזוי די אידען קאנען זיך העלפען. עס ווערט געמאלדען, דאס די צייטונגען שלאגען פאר דאס די רוסישע אידען זאלען פארלאנגען פון די אמעריקאנער אידען, אז די אמעריקאנער אידען זאלען פועל'ן ביי די רוסישע אידען וואס שטעהען אין פארבינדונג מיט דעם באלשעוויסטישען רעזשים, אז זיי זאלען זיך אפזאגען פון דעם באלשעוויזם און אויף אזא אופן העלפען גענעראל דעניקין באקעמפען די באלשעוויקעס.

אידען אין דער רעקאנסטרוקציע קאמיטע פון רוסלאנד.

א ידיעה מעלדעט, דאס אין קיעוו איז ארגאניזירט געווארען א רעקאנסטרוקציע קאמיטע וואס זאל זיך אפגעבען מיט אויסארבייטען פלענער ווי אזוי צו העלפען אויפבויען דאס צושטערטע רוסלאנד. אויך אז אין דער דאזיגער קאמיטע זענען באשטימט געווארען פאלגענדע אידען. — הרב אראנסאן, דער געוועזענער מיניסטער לאצקי און מ. בראמסאן.

דריי פון די אויטאמאביל באנדיטען קריגען צו פינף יאהר

דזשארדזש קאָטסוואָרטה האט נעכטען אין קרימינאל קאורט פאראורטיילט דריי רויבער וואס האבען געדונגען אן אויטאמאביל טרייבער און דערנאך איהם צוהרג'עט און בארויבט. יעדער פון די רויבער האט באקומען צו פינף יאהר אין קינגסטאן פעניטענשארי. די „טראיקע“ איז געווען. — דזשארדזש פ. ווילסאן, געקומען קיין קענעדע פון סט. לואיס, וואלטער פ. טשאמסקי, אויך אן אמעריקאנער אריבערגעקומענער און מיסעס פוידל פרינגעל. דער אויטאמאביל טרייבער איז געווען דאנאלד סעלוועדזש. ער האט זיי אלעמען דערקענט אלס זיינע אנגריפער.

האט גערויבט אויס נויט.

ווילסאן, איינער פון די רויבער, האט זיך ערקלעהרט שולדיג אין רויבען און שלאגען. ער האט אויך מודה געווען דאס ער האט זיך אריינגעבראכען אין הויז אריין פון מר. מעקס גודמאן 26 מידזשאר סטריט און צו דר. מעקענזי 357 דאנימיער ראוד. ער האט אבער מיט טרעהרען אין די אויגען ערקלעהרט דאס ער איז געווארען א רויבער אויס נויט, ווארום ער איז געקומען פון די שטאאטען זיך אנצושליסען אין דער קענעדער ארמיי. מען האט איהם צוריקגעשיקט פון ענגלאנד, און אין קענעדע האט ער ניט געקאנט באקומען קיין ארבייט, און זיין ווייב איז איהם געפעהרליך קראנק און דערפאר איז ער געווען געצוואונגען צו זוכען עפעס א מין באשעפטיגונג פון וואנעט צו מאכען א דאלאר. ער האט ערקלעהרט דאס ער איז ניט „סמארט“ גענוג צו קאנען שווינדלען און רויבען אזוי ווי אנדערע קאנען דאס טון.

טשאמסקי און מיסעס פרינגעל האבען זיך ערקלעהרט ניט שולדיג. טשאמסקי האט געזאגט דאס ווילסאן האט איהם געגעבען עסען מארפין איידער זיי זענען געפאהרען און ער געדענקט ניט וואס עס איז פארגעקומען.

מיסעס פרינגעל האט געזאגט דאס זי האט פארלאזען דעם אויטאמאביל און אז זי ווייסט ניט וואס מיט איהר האט פאסירט.

מרס. פרינגעל האט אויך מודה געווען דאס זי האט חתונה געהאט מיט א צווייטען מאן. זי האט אויך דערצעהלט, אז ביי דרייצעהן יאהר האט איהר מוטער זי פארהייראט צו א מאן וואס האט זי פארלאזען.

דזשארדזש קאטסווארטה האט איהר צוגעגעבען צו די פינף יאהר נאך צוויי יאהר פאר ביגאמיע אבער ביידע טערמינען וועלען געהען צוזאמען.

ערווארטען א קאמפראמיס.

וואשינגטאן, יאנואר, 28.

אין די רעגיערונג'ס קרייזען פיהלט זיך די לופט אנגעפילט מיט סברות דאס עס וועט געמאכט ווערען א קאמפראמיס וועגען דעם סכסוך אין ראטיפיצירען דעם שלום טראקטאט.

דזשורי שוין באלד אויסגעקליבען.

וויניפעג, יאנואר, 28.

די דזשורי אין דעם משפט פון די זיבען אנגעקלאגטע ארבייטער פיהרער איז שוין באלד אויסגעקליבען. אלע אנגעקלאגטע וועלען געמישפט ווערען צוזאמען און ניט ווי מען האט געמיינט דאס יעדער וועט געמישפט ווערען באזונדער.

פאליאקען וועלען מוזען אפליידיגען טעריטאריע

פאריז, יאנואר, 28.

סטאניסלאוו פּאטעק, דער פּוילישער אויסערן מיניסטער איז אפגעפאהרען נאך לאנדאן. פּרעמיער לאיד דזשארדזש האט איהם געלאזט רופען. עס ווערט באהויפּטעט, דאס דער קאנפערענץ וואס דער פּרעמיער וויל האלטען מיט'ן פּוילישען אויסערן מיניסטער איז וועגען דעם צו לאזען איהם וויסען אז פּוילען מוז אפליידיגען געוויסע רוסישע טעריטאריע וואס זי האלט איצט אונטער פארשיעדענע אויסריידען אבער וועלכע דער שלום קאנפערענץ האט איהר ניט באוויליגט.

ביז איצט האט פּוילען אנגעגעבען תירוצים, דאס אלע יענע טעריטאריעס באלאנגען צו איהר דערפאר ווייל עטנאלאגיש באלאנגען זיי צו די פּאליאקען און אויך האבען די פּאליאקען געטענה'ט דאס יענע פּלעצער זענען סטראטעגישע פּונקטען וואס זענען נויטיג פאר דער פּוילישער ארמיי צו קאנען זיך באשיצען געגען אן אנפאל פון די באלשעוויקעס.

פארשיעדענע נייעס בקצור

צוויי הונדערט טויזענט דאלאר פאר האספיטאלס.

א דעפּוטאציע איז היינט געקומען צו דער באארד אוו קאנטראל און פארלאנגט צו באוויליגען צוויי הונדערט טויזענט דאלאר פאר האספיטאלס און אויף צדקה.

קומענדע מלחמה אין פאסיפישען געגענט.

לאנדאן, יאנואר, 28.

א צענטראליאַ'ס רעפּאָרט ברענגט די נייעס דאס וו. א. יוחז, פּרעמיער פון אויסטראליען האט אין א רעדע אין מעלבארן געזאגט, דאס די קומענדע מלחמה וועט הפנים זיין אין פאסיפישע געגענדער. אויסטראליען איז ארומגערינגעלט מיט פעלקער וואס לעבען נאך מלחמה און דערפאר מוז זיין צוגעגרייט א מעכטיגע ארמיי.

וועט אונגארן האבען א מאנארכיע?

בודאפּעסט יאנואר, 28.

עס ווערט געשעצט דאס ארום פראצענט פון די שטימען וואס זענען אפגעגעבען געווארען אין די לעצטע צוויי טעג האבען געשטימט דערפאר אז אונגארן זאל האבען צוריק א מאנארכיע. עס ווערט איצט ספעקולירט ווער עס וועט זיין דער מאנארך.

וועט מען שוין באלד כאפען א שמועס מיט'ן פלאנעט מארס?

די גאנצע וויסענשאפטליכע וועלט איז איצט אויפגערודערט געווארען איבער די השערה וואס מארקאני, דער ערפינדער פונ'ם דראטלאזען טעלעגראף, האט באהויפטעט דאס עס איז גאנץ מעגליך אז מענשען פונ'ם שטערען מארס שיקען שוין דראטלאזע טעלעגראמען צו אונזער זינדיגער ערד.

די השערה האט מארקאני געמאכט נאכדעם ווי ער האט שוין זייט א לאנגער צייט „געהערט“ מיט זיין אינסטרומענט געוויסע עלעקטרישע קלאנגען, אבער ער האט קיינמאל ניט געקאנט אויסגעפינען וואס דאס פאראורזאכט די קלאנגען.

מארקאני גיט זאגאר האפנונגען, דאס נאר אין גיכען וועט זיך איהם איינגעבען אויסצוגעפינען די באדייטונג פון די קלאנגען.

עס ווערט געמאכט די השערה, דאס די איינוואוינער פונ'ם שטערען מארס ווייסען שוין פון דראטלאזע טעלעגראפיע א גאנץ לאנגע צייט פריהער פון אונז. און זיי האבען אויפגעכאפט א פאר פון אונזערע טעלעגראמען, און איצט ענטפערען זיי צו אונז נאר מיר פארשטעהען נאך ניט זייער שפראך.

לאיד דזשארדזש רעגירונג זעהט נייע טרויעריגע סמנים

ארבייטער מיניסטארען רעזיגנירען. געוועזענער פּרעמיער אסקוויטה זוכט אריינצוקומען אין פארלאמענט.

לאנדאן, יאנואר, 28.

דער הימעל פון פון דער ענגלישער קאאליציע רעגירונג ווערט אלץ מעהר פארטונקעלט, און פאליטישע פאכלייטע זאגען נביאות אויף א דורכפאל.

נעכטען האט רעזיגנ'ירט דזשארדזש ניקאל בארנס, מיניסטער אהן א פארטפעל וואס איז געווען א פארטרעטער פון דער לייבאר פארטי אין דעם איצטיגען קאבינעט. דער איינציגער ארבייטער פארטרעטער וואס איז נאך איצט פארהאן אין קאבינעט איז מר. דזשארדזש ראבערטס, אין דעם מיניסטעריום פון שפייז קאנטראל, אבער דאס מיניסטעריום וועט אין גיכען אויפגעלייזט ווערען און ראבערטס וועט אויך ארויס פון קאבינעט.

ביים ענדע פון דער מלחמה האט די לייבאר פארטי באשלאסען דאס מעהר איז שוין ניט נויטיג צו זיין פארטראטען אין דער איצטיגער קאאליציע און דערפאר רעזיגנירען די ארבייטער מיניסטארען.

אסקוויטה א קאנדידאט.

עס האבען זיך פארשפרייט קלאנגען, דאס דער פּרעמיער וועט באשטימען נייע מיניסטארען פאר'ן קאבינעט, אבער עס זעהט אויס אז דאס וועט אזוי גיך ניט געטון ווערען. דער פּרעמיער וועט זיכער אפּווארטען דעם רעזולטאט פון די פּיסלי ביי - עלעקשאנס.

פּרעמיער לאיד דזשארדזש האט ביי דער לעצטער מינוט באשלאסען ארויסצושטעלען א קאאליציע קאנדידאט, און ארבייטער, און דערפאר זענען שוין איצט פארהאן דריי קאנדידאטען. דער צווייטער איז א קאנדידאט וועמען די לייבאר פארטי האט ארויסגעשטעלט און דער דריטער איז דער געוועזענער ליבעראלער פּרעמיער ה. ה. אסקוויטה. דער דיסטריקט האט שטענדיג ערוועהלט א ליבעראל און אזוי ווי עס קאנדידירען צוויי ארבייטער איז כמעט ווי זיכער דאס אסקוויטה וועט ערוועהלט ווערען.

מענשען וואס שטעהען נאהענט צו די פּאליטישע קרייזען באהויפטען דאס ווען אסקוויטה זאל נאכאמאל ערוועהלט ווערען דאן וועט מוזען פארקומען א קאבינעט קריזיס. דער געוועזענער פּרעמיער האט א סך זאכען צו קריטיקירען אויף דער איצטיגער רעגירונג און אויב ער וועט אריין אין פארלאמענט, וועט ער דאס אויסנוצען.

אינפלוענציע קראנקע מוזען געמאלדען ווערען צו דער באארד אוו העלט

אלטער דזשענעראל האספיטאל באשטימט פאר א נויט. — אנדערע מיטלען

אין אפיס פון דר. הייסטינגס, דער דאקטאר פון דער העלט באארד איז נעכטען געהאלטען געווארען א מיטינג פון דער סיטי קאונסיל קאמיטע וואס זענען אין דער באארד אוו העלטה מיט'ן צוועק צו באטראכטען מיטלען וואס צו טון אין פאל עס זאל נאכאמאל אויסברעכען אויף א גרויסען מאסשטאב די אינפלוענציע עפּידעמיע.

דר. הייסטינגס האט באהויפּטעט דאס פון היינט אן מוז יעדער פאל פון אינפלוענציע קראנקע געמאלדען ווערען צו דער באארד אוו העלטה פונקט ווי א יעדע אנדערע אנשטעקענדע קראנקהייט.

דר. הייסטינגס האט אויך באריכטעט, דאס ביז איצט זענען שוין פארהאן אין שטאדט 35 קראנקע אויף דער קראנקהייט און זיבען שטארבען פאלען זענען שוין פארגעקומען.

די הויפּט זאך וואס איז נויטיג, האט דר. הייסטינגס אנגעוויזען איז א האספיטאל וואס זאל האבען פלאץ וויניגסטענס פאר דריי אדער פיער הונדערט בעטען און א גרעסערע צאהל נורסעס. דר. הייסטינגס האט געזאגט דאס די רייכע פון שטאדט דינגען צו צוויי און דריי נורסעס, באצאהלען זיי א גוטען פּרייז, טראצדעם, וואס זיי וואלטען זיך געקאנט באגעהען מיט איינציגע נורסעס.

וועגען דער פראגע וועגען א פּלאץ איינצואורדנען א גוטע האספּיטאל איז פיעל דיסקוטירט געווארען און עס איז געבליבען צו פארלאנגען פון דער באארד אוו קאנטראל צו באוויליגען דאס אלטע דזשענעראל האספּיטאל פאר דיזען צוועק.

פיעלע קראנקע ביים גרענעץ.

ווינדזאר, יאנואר, 28.

א רעפּאָרט וואס איז איבערגעגעבען געווארען צו דר. פ. עדעמס, דער דאקטאר פון דער באארד אוו העלטה פון די גרענעץ שטעדט לויטעט, דאס אין יענער געגענט געפינען זיך שוין איבער פינף הונדערט קראנקע אויף דער אינפלוענציע, אין דעם ענדערסאן דערפעל זענען א העלפט פון די איינוואוינער קראנק. עס ווייזט אויס דאס די קראנקהייט איז דארטען מעהר פארשפרייט ווי לעצטען יאהר.

גוטע האפנונג פון אטאווער דאקטאר.

אטאווא, יאנ. 28.

„אין היינטיגען יאהר וועט שוין די שפאנישע אינפלוענציע מעהר קיין שליטה ניט האבען“, אזוי האט ערקלעהרט איינער פון די גרעסטע מעדיצינער דר. ס. ס. טשוירטיש. וועגען די פיעלע קראנקע פון ניו־יארק און שיקאגא האט דער דאקטאר באהויפטעט אז דאס איז ניט מעהר ווי איינפאכע גריפ. די שטארבען פאלען זענען פונקט אזוי ווי אלע יאהר אין דיזער צייט פון די פארשיעדענע חולאת'ן.

דר. טשוירטיש האט באהויפטעט דאס עס ווייסט ניט פון קיין פאל ווען א מענש האט איינמאל געהאט די אינפלוענציע און ער זאל זי האבען נאכאמאל. דער מענש ווערט אין גאנצען אזוי באשיצט געגען דער קראנקהייט דאס זי קאן איהם שוין מעהר ניט אטאקירען.

וואס אנבאלאנגט יענע מענשען וואס זענען ניט קראנק געווען לעצטען מאל, קאנען איצטיגעס מאל אויך ניט קראנק ווערען, ווארים דאס וואס זיי זענען לעצטען מאל ניט קראנק געווארען איז דער בעסטער סמן דאס די קראנקהייט האט צו זיי קיין שליטה ניט.

די דאזיגע מחלה, האט דער דאקטאר געזאגט, האט שוין געמאכט א שפאציער איבער דער גאנצער וועלט. עס איז א מיסטעריעזע ערשיינונג. זי פארכאפט גאנצע וועלטען, אבער ניט איצטיגען דור און אפשר נאך אין פיעלע דורות וועט זי זיך ניט באווייזען אין אזא טויטליכער פארמע ווי זי האט זיך באוויזען אין יאהר 1918.

וועט מען באלד מוזען צאהלען מארגעדזשעס?

דער דעפּארטמענט פונ'ם אטורני־דזשענעראל האט איצט אין באטראכטען די פראגע צו יא מען אויף ווייטער אנהאלטען דאס מאראטאריום געזעץ וואס איז אנגענומען געווארען אלס א מיטעל אין דער צייט פון דער מלחמה אדער זאל עס שוין באלד בטל ווערען און מענשען זאלען שוין מוזען באצאהלען די מארגעדזשעס.

8 יאהריגער אינגעלע שטארק צוברענט.

הערי ארענשטיין פון נומער 3 טרעפאן סטריט איז שטארק צוברענט געווארען. וועלענדיג אנצינדען א גאז אויוועלע האבען זיך אויף איהם אנגעכאפט די קליידער. אויף זיינע קולות איז אנגעלאפען דער פאטער. איהם איז געלונגען אויסצולעשען די פלאמען אבער דאס קינד איז שטארק צוברענט געווארען און איז צוגענומען געווארען אין קינדערשען האספיטאל אין ערנסטען צושטאנד.

פינאנץ עקספערט וויל פארהיטען ענגלאנד פון באנקראט

ענגלאנד שיקט א ספעציעלען פינאנץ ספעציאליסט נאך אמעריקא אויסצוגלייכען דעם פארקלענערטען פרייז אויף געלט. — קענעדע'ס לאגע די זעלבע.

נעכטען פריה איז אנגעקומען אין טאראנטא סער דזשארדזש פעיש דער גרעסטער פינאנץ עקספערט אין דער וועלט, וועלכער איז געקומען ספעציעל פון ענגלאנד קיין אמעריקא מיט'ן צוועק צו געפינען אן אויסוועג ווי אזוי אויסצוגלייכען דעם געפאלענעם פרייז אויף דעם ענגלישען געלט.

סער דזשארדזש האט ערקלעהרט אז דער פרייז ווי ער איז איצט און דערצו האלט ער נאך אין פאלען שטענדיג נידעריגער, ווייזט אן אויף אזא מין שלעכטער עקאנאמישער לאגע, דאס עס איז פשוט א מורא צו טראכטען. עס איז אבסאלוט אוממעגליך צו באצאהלען אויסלענדישע חובות.

אין אן אינטערוויו פאר דער פּרעסע האט דזשארדזש פעיש ערקלעהרט, דאס עס איז ניט אמת וואס מאנכע אמעריקאנער פינאנציסטען האבען ארויסגעלאזען א קלאנג דאס ענגלאנד איז שוין באנקראט. די איינציגע צרה איז בלויז וואס מיר האבען ניט מיט וואס צו באצאהלען אמעריקא דעם פּראצענט, ווארום אין איראפּא ווערט נאך דערוויל ניט פּראדוצירט גענוג סחורות וואס מען זאל קאנען עקספּארטירען נאך אמעריקא.

קענעדעס גליקליכע לאגע.

אויף א פראגע וועגען קענעדע'ס לאגע האט דער פינאנץ עקספערט באהויפטעט דאס קענעדע איז נאך א גליקליכע מיט דעם וואס איהר געלט איז ניט געפאלען פיעל נידעריגער פון דעם ווי עס שטעהט איצט. עס ווייזט אויס אז דאס אמעריקאנער פאלק האט א סך צוטרויען צו קענעדע און דערפאר איז דער קענעדער דאלאר נאך ניט געפאלען מעהר.

סער דזשארדזש פעיש האט ערקלעהרט, דאס קענעדע איז אין דער זעלבער לאגע ווי ענגלאנד און דער קענעדער דאלאר האט געדארפט פאלען פונקט אזוי שטארק ווי דער ענגלישער פונט. ער האט אויך ערקלעהרט דאס אין קענעדע ווערט גאר ניט געטון צו פארבעסערען די לאגע.

דער עקאנאמישער עקספערט האט אויך שטארק אנגעוויזען אויף דער נויטיגקייט פאר קענעדע צו פּראדוצירען א סך עסענווארג, כדי צו האבען וואס צו עקספּארטירען נאך איראפּא.

קענעדעס לאגע ווערט בעסער.

אטאווא, יאנואר, 28.

דער רעפּאָרט וואס איז נאר וואס פארעפענטליכט געווארען וועגען דעם אימפּארט און עקספּארט אין קענעדע באווייזט דאס קענעדע'ס לאגע ווערט אביסעל בעסער, און אז דער פרייז פון קענעדער דאלאר וועט אפשר צוריק שטייגען גאר אין גיכען. דער רעפּאָרט באווייזט דאס אין דעם פארגאנגענעם יאהר האט קענעדע אימפּארטירט סחורות וואס האבען אנגעטראפען 941 מיליאן מיט זיבען הונדערט דאלאר, און אויף דעם האט קענעדע עקספּארטירט סחורות וואס האבען אנגעטראפען צוויי טויזענט מיט 294 מיליאן מיט 920 טויזענט און 372 דאלאר.

פרוי כאפט א גנב

מיסעס עני מאריסאן פון נומער 9 סענטער עוו. איז געלונגען צו כאפען איינעם פון די צוויי גנבים וואס האבען זיך אריינגעבראכען אין איהר הויז אריין בשעת זי איז ניט געווען אין דערהיים האבען צוויי גנבים אנגעהויבען זוכען ביי איהר אין הויז. אבער אין מיטען פון זייער זוכען איז מיסעס מאריסאן אנגעקומען. איינער פון די גנבים האט איהר דערלאנגט א שטארקען קלאפ און איז אנטלאפען, אבער דעם אנדערען האט זי צוגעהאלטען מיט אלע כחות ביז שכנים האבען געבראכט א פאליסמאן און מען האט איהם ארעסטירט. ער האט אנגעגעבען זיין נאמען אלס ראבערט סינקלעיר, אהן אן אדרעס.

סאלדאט פאלט טויט.

טשארלס ס. שאא פון 41 מעקאל סט. איז אריינגעקומען אין סאלדאטסקען קלוב פון 4 עדווארד סטריט און קוים האט ער זיך אוועקגעזעצט איז ער ארונטערגעפאלען פון שטוהל צו דער ערד. ווען מען האט איהם אויפגעהויבען איז ער שוין געווען טויט. עס איז פארהאנען פארדאכט, דאס שאא האט געטרונקען א גיפטיגע שנאפס.

ניזאם
טערקישע סיגארעטס
10 פאר 18 סענט
2 פעקעדזשעס פאר 35 סענט

דער פארברעכער

אן אינטערעסאנטער און שפאנענדער ראמאן, איום דעם אידישען לעבען פון פוילען, און קאנאדע.

באארבייט פאר׳ן „אידישען זשורנאל"

פון י. ב—ם

(92־טע פארזעצונג)

בערטא האט זיך גוט צוגעהערט צו דעם וואס ער זאגט, און וועלענדיג איהם פרעגען וואס אזעלכעס עס האט פאסירט, האט זי פרובירט אנריהרען זיין האנט, אין וועלכע ער האט איהר פון געהאלטען.

מרדכי האט שנעל ארויסגעריסען זיין האנט פון איהרער, און ניט וועלענדיג מעהר אנקוקען בערטאן, האט ער א קלאפ געטאן מיט דער טיר, און איז ארויס פון אפיס, מיט דער מיינונג גלייך אריבערצוגעהן צו בערטאס פאטער, און איהם דערצעהלען אלעס וואס ער ווייסט וועגען בערטאן. ערשט ווען ער איז שוין געהאט פארביינעגאנגען עטליכע גאסען, האט ער זיך אפגעשטעלט, און זיך זעלבסט א פרעג געטאן.

וואס וועט זיין אז בערטא וועט מאקי זאגען אז ער איז איהר פארפיהרער אז ער איז באגאנגען דעם פארברעכען? איהר פאטער וועט דאך איהר געווים גלויבען. ער וועט דאמאלס נאכמעהר אין כעס ווערען אויף דעם גרינעם, וועלכער האט פאראומגליקט זיין טאכטער און אלע זיינע פאנטאזיעס. וועלען צורונען ווערען.

מרדכי האט דערזעהען וואס פאר א נארישען שריט ער האט זיך געאיילט צו טון. זיין קאפ האט געארבייט מיט רער גרעסטער אנשטרענגונג. זיינע געדאנקען האבען זיך געביטען יעדער מינוט.

אט האט ער געזעהען ווי בערטא ארעסטירט איהם אלס איהר פארפיהרער.

און אט האט זיך איהם אויסגעדאכט, אז מר. גאלד פארלאנגט אז ער זאל חתונה האבען מיט זיין טאכטער, אום דאס קינד זאל האבען א געזעצליכען נאמען.

פאר א ווייל האט ער חרטה באקומען אויף דעם גאנצען עסק. איהם האט שוין פארדראסען פאר וואס ער האט ארויסגעוויזען אזא כעס. דארט אין אפיס ביי בערטאן, מעגליך אז דאס וועט איהם שטערען צו פארלאזען מאנטרעאל.

וואס אינטערעסירט מיך וואס עס וועט זיין נאכהער. האט ער ווייטער געטראכט.

איך וועל דאך שוין דאמאלס ניט זיין, איך וועל דאך זיין ביי מיין פאמיליע. טא וועמען קען דאס ארען, אז א פארפיהרטע מיידעל, וועט פרובירען מאכען א שטיקעל בלבול.

מרדכי האט זיך פאמעליך געלאזען געהן אהיים אנשטא געהן צו מר גאלד דערצעהלען איהם די נייעס וועגען זיין טאכטער.

אבער אויך אויף בערטא׳ן האט זיין אנטלויפען פון איהר אפיס געמאכט א משוגע מאדנעם איינדרוק.

זי איז געבליבען זיצען ניט וויסענדיג וואס מיט מרדכי האט אזעלכעס פאסירט.

די לעצטע ווערטער זיינע, וועלכע זיינען געווען אזוי אונפערשטענדליך, האבען געמאכט א גאנצע רעוואלוציע אין איהר מוח. זי האט פרובירט טרעפען וואס מרדכי האט געזאגט אזעלכעס. ווי אויך וואס האט באדייטעט זיין ווילד אנטלויפען פון אפיס.

אז דאס האט א שייכות מיט דער מתנה וואס זי האט איהם געשאנקען האט זי געוואוסט. זי האט אבער פאר קיין פאל ניט געקענט באגרייפען זיין האנדלונג.

זי איז געבליבען זיצען אין א מאדנע פארלעגענהייט. זי האט מעהר ניט געקענט אנזיצען ביים טיש. אלעס האט זיך גענומען דרעהען ארום איהר. זי האט געפיהלט שטארקע קאפ שמערצען. זי האט טעלעפאנירט איהר פאטער אז זי קומט אהיים. זי פיהלט עפעס ניט מיט אלעמען און אז ער זאל זעלבסט קומען נאכמיטאג אין אפיס אריין.

מרדכי האט מעהר ניט געוואלט זעהן זיך מיט בערטאן. ער האט אלעס צוגעגרייט, פארפאקט, און אויסגערעכענט דעם טאג פון זיין אפפאהרען. דאמאלס וועט ער בלויז געהן זיך געזעגענען.

די עטליכע טעג, האט ער אויסגענוצט פאר איינקויפען קלייניגקייטען פאר חנה׳לען און זיין טאכטער, ווי אויך פאר דעם קינד וועלכעס ער קען ניט. נאר ער זעהט׳עס ווי לעבעדיג אין זיינע פאנטאזיעס.

די טעג האבען זיך ביי איהם ווי יאהרען געצויגען. יעדער טאג א יאהר, און אייביגקייט. ער איז געווען שטארק אונגעדולדיג, ביז ער האט דערלעבט דעם טאג פון זיין אפפאהר.

צוערשט איז ער אוועק צו מר. גאלד זיך מיט איהם געזעגענט. מר. גאלד האט איהם זעלבסט מיטגעגעבען א שעהנע מתנה, און פארשפראכען צו זיין ביים באהנהויף.

דאן איז ער אוועק אין הויז, פארפאקט זיינע זאכען, גענומען אן אויטאמאביל און געהייסען זיך פיהרען צום אפיס וואו ער זאל זיך געזעגענען מיט בערטאן, ווייל ער האט זייער ניט געוואלט פארברענגען מיט איהר אין א געשפרעך.

קומענדיג אין אפיס, האט ער בערטאן ניט געטראפען. די אנגעשטעלטע האבען איהם ערקלעהרט אז זי פיהלט ניט גוט פאר די לעצטע עטליכע טעג.

מרדכי האט זיך געזעגענט מיט די אנגעשטעלטע און געוואלט פארלאזען דעם אפיס. זיין בליק איז געפאלען אויף די ניט געעפענטע בריעף אויף בערטאס טיש. צווישען וועלכע ער האט דערזעהען עטליכע בריעף אדרעסירט צו איהם, און דערקענט ליזערס האנטשריפט.

ער האט א כאפ געטון די בריעף אין קעשענע און אוועק צום באהנהויף.

געקומען איז ער מיט פופצעהן מינוטען צו פריה און נאכדעם ווי ער איז פריי געווארען פון זיינע פעקלאך האט ער אויסגעקליבען ליזערס בריעף, אום צו זעהן וואס מען שרייבט איהם.

אזוי שנעל ווי ער האט איהם געעפענט און אנגעפאנגען לעזען, האט ער ארויסגעלאזען א שרעקליכען געשריי און געפאלען אין אהנמאכט.

(ווערט פארגעזעצט)

איב איהר ווילט אז אייער געלד זאל אנקומען שנעל און זיכער
ראטהען מיר אייך צו נעמען א דראפט אין
הזן קאפלאנס
שיפס קאנטאר
וועלכער האט פערבינדונגען מיט די גרעסטע בענק אין יורפ.
M. Kaplan and Sons
BANKERS
92 Queen St. W.
Tel. Adl. 239

אפיס טעלעפאן מיין 5040
און מיין 5041
הויז טעלעפאן קאלעדזש 7009
י. וו. בראדי ב. א.
פון
האליס, ווילסאן און בראדי
באריסטערס, סאליסיטארס, נאטאר־יום א. א. וו.
געלט צו לייהען
8—506 טעמפעל בילדינג. טאראנטא.
קארנער ריטשמאנד און בעי.

ליוויי און פעלדמאן
545 קווין וועסט
מיר מאנופעקטשורען טשילדרען קאוטס און סוטלעך פאר בויס און מיידלאך, און מיר פערקויפען און מאכען אויך צום ארדער ריטייל און האלסייל. טעלעפאן אדלייד 4792.

טעלעפאן ארדלייד 5615.
דר. מ. קייטס
דענטיסט
218½ קווין וועסט.
(קאר. מיקאל סטריט)
טאראנטא

אידישע נייעס פון דער אלטער היים

ראויסגענומען פון די אידיש - אייראפייאישע צייטונגען.

ענטדעקט א פאבריק פון פאלשע פעסער און חתימות אין ווארשא.

דער געהיים - אגענט פון 3 פאליי־צי קאמיסאריאט סטאניסלאוו סלאמטשינסקי, זוכענדיג גע׳גנב׳עטע סחורות אויף נאוואליפיע גאס איז אריין אין מ. שוויצא׳ס שפייז - קראם אויף זשימנא 7, וואו ער האט חוץ דעם איינגעטימער פון קראם אויך געטראפען 3 יונגעלייט.

בשעת דער רעוויזיע האט איינער פון שוויצא׳ס זוהן מרדכי אוועקגעווארפען אויף דער פאדלאגע 3 דייטשע פעסער, וואס זיינען געווען אויסגעשטעלט אויף די נעמען אפרים ליפשיץ, ישראל ווייסבערג און דער דריטער א גאנץ נייער.

סלאמטשינסקי האט געמאכט א גענויע רעוויזיע און גאנצען געוועלבעל און אין די בלעכערנע שאכטלען פון צוקערלאך, וואס זיינען געשטאנען אויף דער פוליצע, האט ער געפונען 13 גומענע און מעשענע חתימות פון פארשיעדענע רעגיערונגס - אינסטיטוציעס, וועלכע האבען בעת דער אקופאציע ארויסגעגעבען פעסער און אויף פוילישע סטעמפלען ביים איינשרייבען.

„אויפ׳ן סמך פון באשלוס פון אויאז דאיוער שפיטאל - אפטיילונג . . . . " ; איינגעמאלדען פון דער גמינע קאסאוו, קרייז, סאקאלאוו, שעדלעצ. גוב. ; ניט שטענדיגער איינוואוינער, פאלקאוויק און קאמיגראנט, באניפראטערסקא גאס 19 — 4.216 צירקעל, „פאוויא גאס נ. 51 3.6995 צירקעל".

חוץ דעם האט מען געפונען 50 אלטע און גאנץ נייע פעסער.

פאר אויסארבייטען א פאלשען פאס האט מען גענומען פון 50 ביז 150 מ.

דער הויפט - פאבריקאנט פון די פאלשע פעסער און מעטריקעס און אלע אנדערע צייגנישע איז געווען מרדכי שוויצא, וועלכער האט זיך מודה געווען.

אין צוזאמענהאנג דערמיט האט מען אויך ארעסטירט מ. שוויצא (פאטער), יצחק שוויצא (זוהן) און זייערע קליענטען בצלאל ביאלאברארא און אהרן הערשמאן.

א אידישער לעהרער - סעמינאר אין לאדז.

אין לאדז איז פארגעקומען די פייערליכע ערעפנונג פונ׳ם סעמינאר פאר אידישע לעהרער און קורסען פאר העברעאיש. אנוועזענד זיינען געווען די פארשטעהער פון ציוניסטישען קאמיטעט, אידישע ראט 7 מענער, פארשטעהער פון דער מאכט, עסקנים און לעהרער. עס האבען געהאלטען רעדעס ד״ר ברוידע, ד״ר שביעוני און אנדערע.

וואס דערצעהלט הרב פערלמוטער וועגען זיין רייזע.

די ווארשעווער באריכטעט - פארזאמלונג, וועלכע די „שלומי - אמוני - ישראל" האט איינגעארדענט לכבוד דעם רב פערלמוטער אונטער׳ן פארזיץ פון דעפוטאט הרב האלפערן, האט רייטליך באוויזען, וואסער באאונרוהיגונג עס האט ביי די ברייטע אידישע קרייזען דערוועקט די דאזיגע אומגעריכטע רייזע.

אויסהערען דעם בעריכט זענען געקומען עטליכע הונדערט פערזאן, וועלכע האבען זיך אלע איינגעדריקט אין איין קליינעם ציממער. די היץ איז געווען אזוי גרויס, אז עס האט פון די ווענד ממש גערונען. עס איז זעלבסטפערשטענדליך, אז ביי אזעלכע אומשטענדען האט געהערשט אין זאל אן אונבעשרייבליכער געפילדער און שטופעריי. די געשרייען פון די געדריקטע זענען דערגאנגען ביז צום הימעל...

איינציגע מאל האט דער אלטער רב געפרובט אנהויבען זיין בעריכט זיין שוואכע שטים איז אבער נישט געהערט געווארען אין אלגעמיינעם גערויש. ער איז געצוואונגען געווען צוליעב די אונאויפהערליכע געשרייען איבערצורייסען זיין דרשה. ענדליך איז געלונגען צו בערוהיגען דעם צעהיצטען עולם און דער רב האט געזאגט אונגעפעהר פאלגענדעס, איבערפלעכטענדיג דעם בעריכט מיט פערשיעדענע משלים, פסוקים און מאמרי חז״ל.

„אויף די עלטערע יאהרען, — אזוי האט ער אנגעהויבען, — האט ער זיך גענייטיגט אין א לענגערער קוראציע און האט דעריבער בעשלאסען צו פאהרען צו זיין זוהן קיין שוועניגען. צו דערזעלבער צייט איז אנגעקומען פון לאנדאן (פון וואנען ?) א בריעף צו דער „אגודה", אז מ׳זאל ארויסשיקען אהין אן אנגעזעהענעם מענשען, וועלכער זאל ארגאניזירען דארט די געלד זאמלונגען פאר די נויטליידענדע אידען. די „אגודה" האט זיך דעריבער געווענדעט צו איהם, ער זאל אין איהר נאמען אהינפאהרען. ער האט קיין זיכערען צוזאג נישט געגעבען און איז ארויסגעפאהרען קיין שוועניגען. אין אויסלאנד אבער האט ער זיך מיישב געווען, אז ער איז שוין אויף די עלטערע יאהרען און האט בעשלאסען צו טהון עפים פאר׳ן כלל־ישראל. ער האט אנגעהויבען א ברייטע אקציע, גע׳דרשנ׳ט און געזאמעלט געלד. ביי דער ארבייט זענען איהם צוהילף געקומען פערשיעדענע אנגעזעהענע פערזענליכקייטען. פלוצלונג אבער איז אנגעקומען א דעפעשע פון פוילען, אז איהם האט קיינער נישט געשיקט... פון דעמאלט אן איז דאס גאנצע געלד, וואס איז געפאלען נאך זיינע דרשות, געגאנגען אין אלגעמיינעם קאמיטעט. ער האט בעזוכט דעם קאמיטעט און האט אויסגעפועל׳ט, אז מ׳וועט אויף תלמוד־תורה׳ס און ישיבות שיקען קיין פוילען 500 פונט שטערלינג, ווען ער האט געבעטען, מ׳זאל איהם מיט געבען עפים געלד מיט זיך, אום ער זאל האבען וואס צו ווייזען, צוריקקומענדיג אהיים נאך 4 חדשים, האט מען אסיגנירט נאך 1000 פונט אלס איינמאליגע שטיצע.

דאס איז אין קורצען דער בעריכט, וועלכען די „אגודה"־לייט האבען געפונען פאר מעגליך צו ערלויבען דעם רב אבצוגעבען דער עפענטליכקייט.

עס איז אינטערעסאנט, אז ווען הרב פערלמוטער האט זיך געפונען אין א פערלעגענהייט, ווי־אזוי איבערצוגעבען געוויסע פרטים פון זיין רייזע, האבען איהם אונטערגעהאלפען די מיטגליעדער פון צ. ק. פון דער „אגודה", וואס זענען געדיכט געשטאנען ארום איהם.

נאך איין כאראקטעריסטישען אינצידענט איז כדאי צו פערנאטירען; בשעת די בעגריסונגס-רעדעס, ווען איינער א געוויסער ה׳ פרידמאן האט אנגעהויבען רעדען העברעאיש אין נאמען פון די „צעירי שלומי־אמוני־ישראל", איז ארויסגעטרעטען מיט א שארפען פראטעסט דער בעקאנטער חסיד ה׳ אברהם פאשעט און נישט געלאזט רעדען, שלייענדיג, מיר ווילען **אידיש!**

פערזיכערט אייער צוקונפט
און מאכט א גוטען אינוועסטמענט ביי ארויסנעהמענדיג א פאליסי פון די
מיוטשעל לייף אינש. קא.
אף ניו יארק
דיזע קאמפאניע האט לעצטען יאהר געצאהלט פון 10 ביז 19 פראצענט דיווידענד צו איהרע פאליסי האלדערס
איך נעהם אן אלערהאנד אינשורינג זא ווי פייער, לייף, עקסידענט, פליים גלאז, אויטאמאביל, בורגלארי און רייאט.
M. Brown 147 Seaton St.
Phone M. 2364

מצבות

פון מארבעל און גראניט
ווערט געמאכט ביי
קעמינס און סאן
דיא אויך סיינס צו מעסיגע
דיבעסטע פרייזען.
טעלעפאן עדלייד 5957.
118־120 טעראלי סט.
טאראנטא.

קעש׳ס דזשולערי סטאר
פון 146½ קווין סטריט וועסט
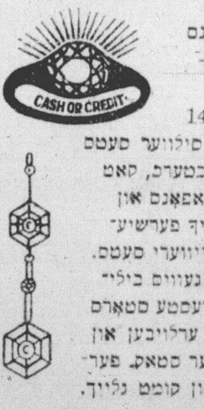

ספעשעל בארגיינס אין דיימאנד רינגען, דזשועלירס, גאלד וואטשעס, 14 קערעט טשיינס, סילווער סעטס נייע סטיילס, לייבטערס, קאט גלעס, אויך גראמאפאנס און רעקארדס. ווי אויך פערשיעדענע פרעזענטש אייווערי סעטס. יעדעס ארטיקעל געווים ביליגער ווי אין די גרעסטע סטארס איהר מענט זיך ערלויבען און קומען זעהן אונזער סטאק. פערשפעטיגט ניט און קומט גלייך.
אייער פריינט קעש
145½ קווין סט. וו. טעלעפאן עד. 3588

סאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדא קלינינג קאמפאניע

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.
מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטארי, אפיסעס און סטאר קלינינג. בעסטע ארבייט צו די בילינסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען. מאנאטליך און יעהרליך. 10 טעראלי סטריט. טעלעפאן עדלייד 8087
אווענדען און יום־טובים טעלעפאן נירט קאל. 6610
NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, 10 TERAULEY ST

דר. מ. פיוואניק
דענטיסט
שמערצלאזע עקסטראקשאן פון ציין
קאר. קווין און ספאדינע עוו. רום 2
טעלעפאן ארדלייד 4687

נאד ראיעלע אינשורענס פאליסעס
ווענדעט אייך צו
ל. וואהייט
109 גארוויל עוו.
איינער וואס פארשטעהט די אינשורענס און גיט די בעסטע עצות
טעלעפאן קאלעדזש 2585

הוסטען און פארקיהלונגען מיינט שלאפלאזע נעכט
מיט יעדער שטונדע, וואס מען פארלענגערט א פארקיהלונג איז פארהאן א געפאהר. העלפט צו דער נאטור געזונט צו ווערען, געברויכענדיג
Dr. Macey's Cough Cure
פרייז 35 סענט. פארקויפט נאר ביי
Claude J. Halloran
דראגיסט
202 Dundas W. Cor. Centre Av.
TORONTO

יעקב מ. בענעט
(פון בענעט און קעמעראן)
באריסטערס, סאליסיטערס, נאטאריעס א. א. וו.
2901 דאנדעס סטר. וועסט טאראנטא
טעלעפאן דזשאנקשאן 9077.
וואוינונג טעלעפאן דזשאנקשאן 983.

קאהען און קאהען
באריסטערס און נאטארי פאבליק א. א. וו.
סאן לייף בילדינג
60 וויקטאריא סטריט
מעין 2684.
אברהם קאהען נארט 367
סעמיועלס קאהען דזשאנקשאן 1645

דר. סלאון האט איבערגענומען דר. שווארצ׳ס אפיס
דר. מ. שווארצ׳ס אפיס שטעהט יעצט אונטער דער אויפזיכט פון
דר. א. סלאון
דענטיסט
137 בעווערלי סטריט
טעלעפאן קאלעדזש 5483

ווענען ראיעלסטע און בעסטע איינ־קניפטע. פאר אינשורענס [illegible]
[illegible] צו
פ. ליוואי
ספעשעל לייף אינשורענס אגענט
P. LEVI
Insurance Agent
214 Beverly St. Tel. Coll. 8101

כלויז הזן וואלאדאווסקי

איז אנשטענדיג, ריין און פארזיכטיג
אלס מוהל
אלע עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אנבעטראכט ווייל דאס איז זייער אייגענעם בענעפיט. קאנטרי לייט קענען מיר אויך רופען אויף זייערע שמחות.
וואהנונג 62 בראנזוויק עוועניו און טעלעפאן קאלעדזש 1076.

ביזנעס קריפען און צו פערקויפען

סאליד בריק הויז 9 רומס, אלע קאנוויניענס, בעק ליין אין נעסאו סט. פרעגען בענדער 405 קווין סט. וועסט.
9949—2—2)

קלאדינג און דזשענטס פארנישינג ביזנעס צו פארקויפען, אין בעסטען געגענד פון קווין סט. וועסט 15 יאהר עטאבלירט, שעהנער סטאר און וואוינונג. ביליג רענט קליין און סטייפעל סטאק און אפטודייט פיקטשורס, בעטרעפט 12 טויזענט דאלאר. האלב קעש, באלאנס אראנזשירט. נאכפרעגען 292 קווין סט. וועסט.
9984—2—1)

דרעס מאנופעקטשורערס! זענט איהר פאראינטערעסירט אין דרעס ? דרעס פעטערנס פון אלע סארטען ווערען פארזיכטיג געגרייטעט פון ערפאהרענע מענשען. אויב איהר זענט פאראינטערעסירט שרייבט נאך מעהר איינצעלהייטען צו „זשורנאל" באקס 955.
9985—2—1)

איבערצוגעבען א היי אוקפיר סטאר אין א גוטען אידישען געגענט. נאכפרעגען 155 באטהורסט סט.
99959—1—29)

א פעטישען, א קאטינג טייבעל און פיטינג רום מוז פערקויפט ווערען בעפאר שבת, פאר א בילינער פרייז, 894 בלור סט. וועסט.
10002)

א יונגער מאן מיט גוטע ביזנעס פעהיגקייטען און 15 הונדערט דאלאר אין קאפיטאל, זוכט א געלעגענהייט אריינצוגעהן אלס פארטנער אין אן איסטאבלישט ביזנעס. שרייבען „זשורנאל" באקס 956.
9989—2—1)

איבערצוגעבען א קארנער גראסערי סטאר אין א גוטען געגענד, גוטע ביזנעס, ביליג רענט. נאכפרעגען 35 בראנט סט. אורזאבע אייפ׳ן פלאין. קארנער עדעלייד סט. וועסט.
9987—2—1)

א גוטער פינישער פארלאנגט צו סוטס און קאוטס. סטעדי ארבייט. 94 הארבארד סטריט טעל. קאלעדזש 3014.
9986—1—29)

צו פארקויפען א שעהנעם סטאק פון סעקאנד הענד קלאדינג און צו פארקויפען די סטאר מיט 5 רומס, אלע קאנוויניענס ארער צו פארענטען. 705 קווין סט. וועסט
10003—2—2)

א ווירקליכע נייעס צו אלע סעקאנד הענד דילערס אויך קאנטרי דילערס. איך לאז אייך וויסען דאס מיין סטאק סאלדזשערס שיך האב איך שוין אין גאנצען. נייע און גענוקסטע ביי דער גאווערנמענט, אלע נומער וואן. קומט און איהר וועט בעקומען דעם ריכטיגען בארגיין. גרינבוים, 27 קערהאל סט.
9997—2—6)

איבערצוגעבען א שוה - מייקערס סטאר מיט מאשינערי. ביליג רענט, 1345 קווין סט. וועסט
999—2—1—4)

צו פערענטען

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס, אלע קאנוויניענס. עלעקטריק, סעפערעט געז. ביי א קליינער פאמיליע, 244 מארקהאם סט.
9982—1—29)

צו פארענטען א דאנסטערז און אויך פורניטשור צו פערקויפען, 52 דזשעראלד סט. וועסט.
10001—1—30)

צו פארענטען איין קאטעדזש אין 23 לעאנארד עוו. נאכפרעגען 7 לעאנארד עוו.
9963—1—29)

ביזנעס שאנסען

טעלעפאנירט ארדלייד 153
פאר מעסענדזשער.
אלע סארטען שערען געשארפט און געשליפען פון 10 סענט און העכער.
אלע סארטען רייזער בלייזס געשארפט, אייך די נעוועהנליכע רייזערס געשארפט און געשליפען און אריינגעשטעלט נייע הענטלאך צו רייזערס.
מיר קומען נאך דער ארבייט.
די אלערט, שארפער, רעג.
180 באטהורסט סט. טאראנטא. אנט.

פלאמבינג און היטינג קאמפארט קא. מיר מאכען אלע ארבייטען ביליג בעסטע ציפרידענהייט גאראנטירט 493 קווין סט. וועסט טעלעפאנירט עדלייד 5277 קומען מיר גלייך מאכען דעם דזשאב.
9443 * *

ספעשעל צו קלינערס און סעקאנד הענד סטארס
מיר נעמען אן ארבייט צו קלינען און פארבען און פרעסען. טעלעפאנירט קאל. 2628 וועלען מיר קומען נעמען אייער ארדער און אויך דעליווערען. פיטי דיי ווארקס. לימיטעד 349-51 קאלעדזש סטריט.
9509—6—11

ווען איהר קויפט און ארטיקעל דערמאנט דעם
„אידישען זשורנאל"..

ארבייטער פערלאנגט

עקספיריענסד פינישערס פערלאנגט. א. ראטד און קא. 439 קינג וועסט
9988—2—1)

עקספיריענסד האנט נייערס און פינישערס צו ליידיס קאוטס און סוטס, העכסטע וויידזשעס. קורצע שטונדען. ענטערפרייס מאנופעקטשורינג קא. 107 סימקא סטר
9990—1—30

עקספיריענסד אפערייטארס צו דרעסעס און סקוירטס אויך סעמפעל אפערייטארס סטעדי ארבייט, 44 שטונדען א וואך. 172 קינג סט. וועסט אנטקעגען פרינסעס טעאטער
9994—2—4

פארלאנגט סינגער מאשינען און פרעס מאשינס און טייבעלס אויך איין פלעט צו מאנופעקטשורען מענס קלאדהינג לואיס סמיט 107 סט. פעטריק סט. פאן עדלייד 989
9940—1—30

איך קלין און רעפעיר אלערליי דריינס וועלכע זיינען פארשטאפט. איך מאך אויך פלאמבינג. קענט קריגען גוטע באהאנדלונג און ביליג אין אויך פלאמבינג. טעלעפאן קאלעדזש 9375 וו. ברוס.
1745—2—1)

פערלאנגט עקספיריענסד פענטס אפרייטערס. סטאן קלאדינג קא. 150 דזשאהן סטריט.
1719—2—1)

עקספיריענסד,
סעמפעל מייקערס
און אפריטערס צו דרעסעס.
באמעט דרעס און סקוירט, קא.
72 סטאפארד סטריט,
טעלעפאן עדלייד 1047.
9954—1—29)

פינישערס און באטען נייערס און מיידלאך צו לערנען, גוטע וויידזשעס, סטעדי ארבייט. אמעריקען קלאוק קא. 92 פיטער סט.
9953—1—29)

עקספיריענסד אפריטערס צו סקוירטס און דרעסעס. עקסקלוסיוו סקוירט און דרעס קא. 73 עדלייד סט. וועסט.
9966—1—29)

עקזאמינער צו ליידעס קאוטס און סוטס פערלאנגט. מיופעל לייף קלאוק קא. 14 בערדאלביין, טאפ פלאר.
9969—1—29)

פערלאנגט א באי צו לערנען די דזשולערי טרייד. ה. כאפ 181 יאנג סט. 3־טער פלאר.
9983—1—29)

פערלאנגט
פינישערס צו ליידעס קאוטס
פינישערס צו סקוירטס
באטען נייערס.
בייסטערס.
דאמיניאן קלאוק קא.
באטהורסט און וועלינגטאן סט.
9975—1—30)

פערלאנגט עקספיריענסד באטען נייערס צו ליידיס קאוטס. קאטין לימיטעד, 77 יארק סטריט.
9976—1—29)

עקספיריענסד פינישערס צו סקוירטס און דרעסעס פערלאנגט. עקסקלוסיוו סקוירט און דרעס קא. 73 עדלייד סט. וועסט.
9968—1—29)

פערלאנגט אן עקספיריענסד אפרייטאר צו ליידעס קאוטס און סוטס. אויך א סקוירט אפריטארין און אן עקספיריענסד פינישערין און א פעלער האנט צו קענען נייען באטענס. נאכפרעגען מ. עקסמיט 2218 דאנדעס סט. וועסט טעל. דזשאנקשאן 4170.
9995—1—30)

עקספיריענסד פאר אפריטערס פערלאנגט. 12 מעלינדא סט.
9993—2—1)

פערלאנגט א יונגען באי פאר ארויסהעלפען אלס סיילסמאן. נאכפרעגען 105 דאנדעס סט. וועסט.
9992)

אפריטערס עקספיריענסד צו ליידיעס קאוטס און סוטס. פ. י. פלורי, 97 קינג סט. וועסט
10000)

פערלאנגט יונגע לייטע וועלכע קענען אפרייטינג אויף פאוער מאשינס, גוטע געלעגענהייט צו לערנען זיך ארבייטען אויף עמברוידערי מאשינען. קומט אונז זעהן אין אווענד 352 עדלייד סט. וועסט. עמברוידערי נאוועלטי קא.
9977—2—1)

פערלאנגט א רבי צו לערנען מיט 3 קינדער. 114 בראנזוויק עוו. טעלעפאן קאלעדזש 5858 אדער עדעלייד 5607.
9979—1—30)

פארלאנגט א מיידעל אדער פרוי צו העלפען אין הויז ארבייט, פאר פאלק מיט איין קינד. נאכפרעגען מרס. פרענקפארט 223 יוניווערסיטי עוו. טעלעפאן עדעלייד 3753.
9980—2—1)

שפּאָרען איז דער וועג צו רייכטום

הויבט אן לערנען אייער קינד צו שפּאָרען און עס וועט
וויסען די ווערט פון געלט אין די שפּעטערדיגע יאהרען

מר. ה. וויינבערג

BANKER

251 קווין סטריט וועסט (אין אפיס פון אידישען זשורנאל)

וועט אייך העלפען דערצו

קומט אריין צו מר. ה. וויינבערג, און איהר וועט פון איהם באקומען א מתנה פאר אייער קינד א שעהנעם אנציהענדען קליינעם אייזערנעם סייף, און וועלכען אייער קינד וועט קענען שפּארען.

הונדערטער טאראנטאר קינדער האבען שוין אזעלכע „סייפס" ווארום זאלט איהר אויך ניט באקומען איינע אויך פאר אייער קינד.

עפענט פאר אייער קינד אדער פאר אייך א „סייווינגס אקאונט" ביי

מר. העררי וויינבערג BANKER

251 קווין סטריט וועסט

...טעה פערלאנגט

...ענסד פינישערס פער־
...א. ראשד און קא. 439
...סט
9988—2—1)

...ענסד האנט נייערס,
...שערס צו לײדיס קאוטס
...ם, העכסטע ווידזשעס.
...שטונדען ענטערפרייס
...קטשורינג קא. 107 סימ־
...999

...ריענסד אפערייטארס
...סעס און סקוירטס אויך
...ל אפערייטארס סטעדי
... 44 שטונדען א וואך 172
...ס. וועסט אנטקעגען
...ס טעאטער.
...999

...אנגט סינגער מאשינען און
...שינס און טיבעלס אויך איין
...מאנופעקטשורען מענס קלאד־
...ם סמיט 107 סט. פעטריק סט.
...ר 989
...9940

...קלין און רעפייר אלערליי דרייגס
...נען פארשטאפט. איך מאך
...ינג. קענט קריגען גוטע באהאנד
...ביליג און אויך פלאמבינג. טע־
...לעדוש 9375 וו. ברום.
1745—2—1)

...אנגט עקספיריענסד פענטס אפ־
... סטאן קלאדינג קא. 150
...טריט.
1719—2—1)

...ענסד,
...ל מיזיקערס
...ריטערס צו דרעסעס.
... דרעס און סקוירט, קא.
...אפארד סטריט,
...אן ערעלייד 1047.
9954—1—29)

...שערס און באטען נייערס און
... צו לערנען, גוטע ווידזשעס,
...רביט. אמעריקען קלאוק קא.
... סט.
9953—1—29)

...ריענסד אפרייטערס צו סקוירטס
...עס. עקסקלוסיוו סקוירט און
... 73 ערעלייד סט. וועסט.
9966—1—29)

...אמינער צו לײדעס קאוטס און
...רלאנגט. מייפעל ליעף קלאוק
...רעראלביין, טאפ פלאר.
9969—1—29)

...לאנגט א באי צו לערנען די דזשו־
...יר ה. קאפ 181 יאנג סט. 3־
...ר.
9983—1—29)

...נגט
...ערס צו לײדעס קאוטס
...ערס צו סקוירטס
... נייערס.
...ערס.
...יאן קלאוק קא.
...ירסט און וועלינגטאן סט.
9975—1—30)

...נגט עקספיריענסד באטען נייערס
...עס קאוטס. קאטין לימיטעד, 77
...אריט.
9976—1—29)

...פיריענסד פינישערס צו סקוירטס
...עסעס פערלאנגט. עקסקלוסיוו
...און דרעס קא. 73 ערעלייד סט.
9968—1—29)

...לאנגט אן עקספיריענסד אפריי־
... לײדעס קאוטס און סוטס. אויך
...ט אפריטארין און אן עקספי־
...פינישערין און א פעלער האנט צו
...ייען באטענס. נאכפרעגען ב.
... 2218 דאנדעס סט. וועסט טעל.
...טאן 4170.
9995—1—30)

...פריענסד פאר אפרייטערס פער־
... 12 מעלינדא סט.
9993—2—1)

...לאנגט א יונגען באי פאר ארויס־
...אלס סיילסמאן. נאכפרעגען 105
...סט. וועסט.
9992)

...יטערס עקספיריענסד צו לײדיעס
...נוס וטס. פ. י. פלורי, 97 קינג
...ט־
10000)

...לאנגט יונגע לייטע וועלכע קענען
...נג אויף פאוער מאשינס, גוטע גע־
...יט צו לערנען זיך ארבייטען אויף
...ערי מאשינען. קומט אונז זעהען
...ענד 352 ערעלייד סט. וועסט.
...ערי נאוועלטי קא.
9977—2—1)

...לאנגט א רבי צו לערנען מיט 3
... 114 בראנזוויק עוו. טעלעפאן
...ט 5858 אדער ערעלייד 5607.
9979—1—30)

...רלאנגט א מיידעל אדער פרוי צו
... אין הויז ארבייט, פאר פאלק מיט
...ר. נאכפרעגען מרס. פרענקפארט
...יווערסיטי עוו. טעלעפאן ערע־
...375
9980—2—1)

THE DAILY HEBREW JOURNAL
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
• PUBLISHED BY •
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.—
251 - 253 Queen Street West Telephone Adelaide 3961
Subscription Rates $5.00 Per Year
Single Copy — 2 Cents
Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario
January 22nd. 1913

מען מעג ערווארטען ענדערונגען

די לעצטע עטליכע טעג האבען געבראכט א רייהע אינטערעסאנטע מעלדונגען וועגען דער לאגע אין ענגלאנד. דעם הויפט פלאץ צווישען דיזע מעלדונגען, פארשטעהט זיך, פארנעהמט נאך אלץ די פראגע פון אירלאנד, וועלכע איז יעצט דארטען די צענטראל פראגע. אבער אפילו אויסער די "סין פעין" באוועגונג, און אויסער זייער לעצטען זיעג ביי די מוניציפאלע וואהלען, האבען לעצטענס אויך פאסירט אייניגע זאכען, וועלכע קענען האבען א גרויסע באדייטונג אין דער צוקונפט, און אפשר אין גאנצען ענדערן די יעצטיגע ענגלישע פאליטיק — דערנענטערען די טעג פון דער קאאליציע־אונטערגאנג, די הויפט שטיצע פון לאיד דזשארדזש, וועלכע האט איהם אלס פרעמיער געמאכט, און וועלכע איז זיין גאנצע שטיצע אין די לעצטע צוויי יאהר.

אייניגע מאהל איז שוין מיטגעטיילט געווארען, אז אין די ענגלישע היבע קרייזען רעדט מען יעצט וועגען גרינדען א נייע נאציאנאלע פארטיי, וואס זאל זיין אומשטאנד צו באקעמפען די ארבייטער פארטיי וועמענס שטערען עס געהט אויף אלץ העכער און העכער. דער אמאליגער פרעמיער אסקוויט, וועלכער איז געפאלען צוליעב לאיד דזשארדזש'ס קאאליציע איז יעצט ווידער א קאנדידאט פאר'ן פארלאמענט אין דער שטאדט פייזלי, און עס ווערט מיטגעטיילט, אז לאיד דזשארדזש האלט זיך צוריק פון פארעפענטליכען זיין רעקאנסטרוקציאנס פראגראם. ביז וואנען עס וועלען ניט באקאנט זיין די רעזולטאטען פון אסקוויט'ס וואהל, א זאך וואס וועט ערשט קלאהר ווערען סוף פעברואר.

און צו דעם איז נאך יעצט צוגעקומען די נייעס, אז דזשארדזש ניקאל בארנס, איז ארויסגעטרעטען פון קאבינעט.

ווען עס איז צוליעב דער מלחמה פארגעקומען אין ענגלישען פארלאמענט, דער אזוי גערופענער פארטיי וואפען שטילשטאנד, זיינען אין דעם קאבינעט אריין כמעט אלע ריכטונגען, וועלכע זענען דאמאלס געוועזען פארטראטען אין ענגלישען פארלאמענט, און סיי אין דעם גאנצען קאבינעט, סיי אין דעם קליינעם קריעגס־קאבינעט, האבען אויך די ארבייטער געהאט זייער פארטרעטער. צוערשט איז דער פארטרעטער אינ'ם לעצטען געוועזען דער בעקאנטער ענגלישער ראדיקאלער ארבייטער־פיהרער ארטור הענדערסאן, און ווען די ארבייטער פארטיי האט זיך אפיציעל צוריקגעצויגען פון דעם פאראייניגטען קאבינעט, איז אין קליינעם קריעגס־קאבינעט אריין דזשארדזש ניקאל בארנס, וועלכער איז אפילו שפעטער געלאפען אויף'ן טיקעט פון לאיד דזשארדז'ם פאראייניגטע.

און איך בארנס האט זיך יעצט צוריקגעצויגען, ערקלעהרענדיג, אז ער זעהט מעהר ניט איין, פאר וואס די פאראייניגונג זאל נאך אנגעהאלטען ווערען יעצט, ווען עס איז שוין אפיציעל שלום.

אפילו נאמינעל אלזא, בלייבען שוין מעהר ניט די ארבייטער אין דער קאאליציע. און די טענה פון א פאראייניגטער רעגיערונג פאלט אוועק. ובפרט נאך דאמאלס ווען די אסקוויט ליבעראלען און די ארבייטער־דעפוטאטען גיבען גאנץ גוט צו פיהלען לאיד דזשארדזש'ן, אז זיי זיצען אין דער אפאזיציע, אפגערעדט נאך פון אנדערע דעפוטאטען, ווי למשל די "סין פעינערס", וועלכע שטיצען איהם אויך ניט.

ביי אזא צושטאנד קען זיך זיכער די רעגיערונג דארטען ניט לאנג האלטען, אין דער פארמע ווי זי איז יעצט, און מען מעג זיך דארטען ריכטען אויף ענדערונגען און אפשר אויך אויף נייע אלגעמיינע וואהלען.

דער טומעל ארום דער „פאליס קאורט" אונטערזוכונג

טאראנטא האט שוין לאנג קיין סענזאציע ניט געהאט, נו האט זי דאס יעצט באקומען מיט'ן באשלוס פונ'ם "סיטי קאונסיל" אנצופיהרען אן אונטערזוכונג וועגען דער ארדנונג אין "פאליס קאורט", געגען וועמען עס זענען דא געוויסע באשולדיגונגען, אז מען באקומט דארטען ניט קיין "פעיר פלעי", ווי דער בריטישער זאגט.

מיר האבען לעצטענס געהאט אזוי פיעל אונטערזוכונגען וועגען פארשיעדענע זאכען, און די אלע אונטערזוכונגען האבען זיך געענדיגט מיט אזעלכע נישטיגע רעזולטאטען, אז מען מוז ווערען אן אפיקורס אין אונטערזוכונגען. מיר גלויבען ניט, צו אן אונטערזוכונג וועגען אונזער פאליציי געריכט וועט האבען מעהר מזל, און צו די רעזולטאטען פון אזא אונטערזוכונג וועלען זיין ממשות'דיגע.

פון דעם שטאנדפונקט פון סענזאציע אבער, האט עס שוין דעם ציעל דערגרייכט, און דער פארשלעגער דערפון, אלדערמאן דזשאזעף סינגער מעג זיך גראטולירען מיט זיין ערשטען ערפאלג אין סיטי קאונסיל.

א פערמאנענטער אידישער־קאנגרעס אין אמעריקא

פון מ. פ. זיידמאן.

די צווייטע סעסיע פונם אידישען קאנגרעס אין אמעריקא וועט באלד איינבערופען ווערען. אזוי האט בעשלאסען די קאנגרעס קאמיטע. אנדערש האט אויך ניט געקענט זיין. ערשטענס, האט שוין די ערשטע סעסיע בעשלאסען, אז א צווייטע סעסיע זאל שטאטפינדען. און ווי קענען עס איינצעלנע מענשען, אפילו נור וועלען! מבטל זיין א בעשלוס וואס איז אנגענומען געווארען פון אזא אימפאזאנטער פערזאמלונג, אויף וועלכער עס זיינען געוועזען פערטראטען די סמעטענע פונ'ם אמעריקאנער יודענטום — פון אלע פארטייען און ריכטונגען?

און צווייטענס, שוין וועגען עלעמענטארע אנשטענדיגקייט, און איינפאכען טאקט האט די דעלעגאציע, וואס איז געווארען פונ'ם קאנגרעס קיין פאריז זעלבסט געמוזט פערלאנגען א צווייטע סעסיע, כדי אבצוגיבען א בעריכט, ווי אזוי זי האט ערפילט הג. וויכטיגע אויפגאבע, וואס איז איהר אנפערטרויט געווארען...

און אויב די דעלעגאציע זעלבסט האט דאס ניט פערלאנגט זיינען די אמעריקאנער אידען זעלבסט א ביסעל שולדיג מיט די באנקעטען. און כבודים און פייערונגען און טריאומף — צו זאגען וואס מען האט פעראנשטעלט צו די מיטגליעדער פון דער דעלעגאציע נאך בעפאר מ'האט געהערט זייער בעריכט. פון דעם איז צו זעהען, אז חנופה און איבריגע קאמפלימענטען קענען פערדרעהען דעם קאפ ניט נאר פון א ניט־דערוואקסענע מיידעל, זאנדערן אויך פון א גרויסען און קלוגען לאיער.

וועגען דער צווייטער סעסיע פונ'ם אידישען קאנגרעס האט מען קיינמאל ניט געקאנט דיסקוטירען און איצט שוין זיכער ניט. זי מוז און וועט שטאטפינדען. עס ענטשטעהט אבער די פראגע, צי זאל דער אידישער קאנגרעס, דיזע נייע אינסטיטוציע אינ'ם היגען אידישען לעבען ווייטער עקסיסטירען אדער בטל ווערען.

די פראגע איז אייגענטליך שוין אלט. זי עקסיסטירט שוין בערך פינף יאהר. עס איז דיזעלבע פראגע, וועלכע איז ענטשטאנען צוזאמען מיט דער גאנצער קאנגרעס בעוועגונג. שוין דעמאלט האבען זיך געפינען זעהר פיעל צווייפלער "אפקורסים" שוין דעמאלט זיינען די אזוי גערופענע און די אמת'ע פיהרער פונ'ם אמעריקאנער יודענטום געוועזען געגען א אידישען קאנגרעס.

א לאנגער קאמף איז אנגעגאנגען. פיעל טינט איז פערברויכט געווארען און גרויסע פערזאמלונגען זיינען אבגעהאלטען געווארען. און דער שלום פון דיזען לאנגען און שווערען קאמף איז דאך געווען דער זיעג פון די קאנגרעסיסטען, און אויב דעמאלט האט די לאגיק געפיהרט צו דיזעם שלום — פאר וואס זאלען מען איצט ווידער אנהויבען פונ'ם סאמע אנהויב?

מען וועט זאגען, אז די פאליטישע לאגע האט זיך געענדערט. דער וועלט־קריעג איז שוין כמעט פארביי. די פריעדענס־קאנפערענץ איז שוין ווי געשלאסען א. א. וו.

דאס אלץ איז ביז א געוויסען גראד ריכטיג. אבער ס'איז אויך ריכטיג, אז אנדערע וויכטיגע היסטארישע פאסירונגען וועלען נאך קומען. די מענשהייט איז ניט אויסגעשטארבען. אלע וועלט־פראבלעמען זיינען נאך ניט געלייסט. עס וועלען נאך געוויס פארקומען גרויסע ערייגניסע, און וועלכע מיר אידען וועלען האבען בלוטיגע אינטערעסען. מוזען מיר אלזא זיין פארבערייטעט, און אויב עס איז שוין איינמאל געשאפען געווארען אזא אינסטרומענט, געשאפען — נאך לאנגע קאמפען און שווערע מיה — פאר וואס זאלען מיר עס ניט דערהאלטען אויף ווייטער, אייבעבעסערען, ענטוויקלען, כדי, אז דיזער אינסטרומענט זאל אין נויטיגען מאמענט קענען פונקציאנירען?

קומט אבער מר. יעקב פישמאן, א זשורנאליסט, וועלכער צייכענט זיך אוים מיט עהרליכען מוט און געזונדע לאגיק, און איז געגען א פערמאנענטען קאנגרעס. ער מיינט, אז דער ערשטער קאנגרעס איז געווען אן עקספערימענט, וואס איז ניט געלונגען.

ערשטענס האט מר. פישמאן טענות צו די וואהלען. זיי זיינען געווען ניט זעהר קארעקט. עס איז געווען "טעמעני־וואהלען".

דאס איז אביסעל איבערטריבען. אונטער "טעמעני־וואהלען" פערשטעהט מען א וואהל מיט דער הילף פון גענגסטערס, מיט מעסער־שטעכעריי און דערגלייכען "קולטורעלע" בעאיינפלוסונג.

קיינער קאן ניט בעהויפטען, אז ביי די וואהלען צום אידישען קאנגרעס האט מען זיך בענוצט מיט אזוינע מיטעל — אבער לאמיר אפילו צוגעבען, אז די וואהלען צום אידישען קאנגרעס זיינען געווען פונקט און אקוראט ווי "טעמעני־וואהלען", איך בעט אייך, זאגט מיר, וואו עקסיסטירען "טעמעני־וואהלען"? אין אמעריקא, ניט אמת? — וועט אפשר מר. פישמאן האבען דעם מוטה דערפאר פארצושלאגען, אז מען זאל אין אמעריקא אבשאפען אלע וואהלען און איינפיהרען דעם צאריזמוס?..

צווייטענס, האט מר. פישמאן טענות צו די רעזולטאטען פונ'ם קאנגרעס, ער מיינט, אז זיי זיינען ניט געלונגען.

דיזער ארגומענט איז ניט קיין שוואכער. ער איז דערפאר שטארק, ווייל עס איז אמת, די רעזולטאטען זיינען טאקי ניט געווען זעהר געלונגען, אבער וואס איז די אידען שולדיג? ווען א שוסטער א קאליקע מאכט א שלעכטע פאר שטיוועל, מוז מען דען דערפאר אבשאפען אלע שטיוועל פון דער וועלט? —

דער אמת איז אז דער ערשטער אידישער קאנגרעס איז איינבערופען געווארען אין איילעניש און פון מענשען, וועלכע זיינען לרוב געווען געגען דעם קאנגרעס — און דערפאר זיינען געקומען די טרויריגע רעזולטאטען.

אבער די אידעע בלייבט דיזעלבע. מיר מוזען האבען א גאייניגטעס אידענטום. א גאנצען און שטארקען אידישען פראנט. —

אמעריקא איז געווארען דער צענטער פון דער וועלט־פאליטיק. אלע מעגליכע אויגען זיינען געווענדעט קיין וואשינגטאן — און די מיעדע אידישע אויגען זיינען אויך אנגעשטרענגט מיט ערווארטונגען און האפנונגען פון אמעריקא.

און אמעריקא קאן אונז העלפען און וויל אונז העלפען. זי האט עס שוין אזוי דייטליך בעוויזען דורך אזעלכע טאטען ווי דאס ברעכען די טריטי מיט'ן צאריזמוס און דאס שיקען א אונטערזוכונגס־קאמיטע קיין פוילען.

אמעריקא טהוט אזוי — ווייל דאס אמעריקאנער פאלק איז אבסאלוט אידעאליסטיש. דאס איז בעוויזען געווארען אין לעצטען קריעג. מען קאן טויזענד מאל בעווייזען, אז אמעריקא איז אריין אין קריעג צוליעב מארגאנ'ס אינטערעסען אדער צוליעב ווילסאנ'ס אמביציעס, מען קאן ניט אבלייקענען דעם פאקט, אז דאס אמעריקאנער פאלק איז געגאנגען אין קריעג ניט צוליעב מארגאנען און ניט צוליעב ווילסאנען, זאנדערן נאר און אויסשליסליך צוליעב די אידעאליסטישע שלאג־ווערטער, וואס זיינען אנגעגעבען געווארען אלס ציעלען און צוועקען פונ'ם קריעג.

אמעריקא וויל אונז העלפען ווייל זי וויל צופריעדענשטעלען איהרע אידישע מיט־בירגער. זי האט אכטונג און רעספעקט צו דער אינטעליגענץ און קראפט פון איהרע אידען.

אבער בכדי, אז מיר זאלען קאנען האבען דעם גאנצען בענעפיט פון דיזער הילף — מוז דאס אמעריקאנער יודענטום זיין געאייניגט.

עס איז אבער ניט געאייניגט. מיר האבען צוויי גרויסע פאליטישע ריכטונגען: די אמעריקאן דזשאיש קאמיטע און די ציוניסטישע ארגאניזאציע.

דיזע צוויי ריכטונגען קעמפען איינע געגען די אנדערע, יעדע איינע בעמיהט זיך צו שטארקען איהר אייגענע פאזיציע און אבצושוואכען די אנדערע.

און דאס רעזולטאט? — דורך דיעזע קעמפע ווייסט איצט יעדער אמעריקאנער פאליטישע פיהרער, אז די אמ. דזש. קאמ. פערטרעטט קיינעם ניט אחוץ די אייגענע זעהר רייכע אידען, אבער די ברייטע אידישע מאסען זיינען ביי די ציוניסטען, און מען ווייסט אויך, אז ביי די ציוניסטען זיינען נאר די ארימע מאסען, אבער די רייכע אידען, וואס האבען איינפלוס אין וואל־סטריט און אנדערע גוטע ערטער זיינען טאקי ביים אמ. דזש. קאמ.

אזוי ארום ווערט די פאזיציע אבגעשוואכט. פראקטיש האט זיך דיזע שוואכקייט שוין בעוויזען ביי דעם פאל פון דער רוט־קאמיסיע קיין רוסלאנד, וואס נאר דורך די קעמפע צווישען די צוויי ריכטונגען — איז גאר קיין איד ניט בעשטימט געווארען, און מעגליך, אז אויך די מארגענטהוי־קאמיסיע איז געווען אזא אומגעלונגענע צוליעב דיזע קעמפע.

אבער מיר ווילען ניט זיין צו אפטימיסטיש. מיר ווייסען, אז א פולשטענדיגע פערשמעלצונג צווישען די צוויי ריכטונגען איז אונמעגליך.

ווייל אין דער שפיץ פון אמ. דזש. קאמ. שטעהט לואי מארשאל. א מאן וואס איז א אויסגעשפראכענע אינדיווידועלע פערזענליכקייט. לויט זיין כאראקטער קען ער קיינמאל ניט ווערען "א גוט־שטעהענדער מעמבער". ער מוז זיין א פיהרער, און חוקא פון א ריכטונג וואס ער אליין שאפט, וואס ער אליין איז אין איהר דאס פראגראם.

און די ציוניסטען האבען א פארטיי־פראגראם מיט א טעארעטיש־בעגרינדעטער וועלט־אנשויאונג. זיי מוזען בלייבען ביי דעם אלגעמיינעם כאראקטער פון זייער פארטיי־פראגראם, אפילו ווען אייניגע פון זייערע פיהרער זיינען נויטה צו קאמפראמיסען.

קעמפע צווישען דיזע צוויי ריכטונגען וועלען אלזא מוזען ווייטער זיין. אבער אויב קעמפע — זאלען זיי זיין אויף ברייטער, אפענער פלאטפארם. מיר ווילען רייניגען די פאליטישע לופט. מיר ווילען אבשאפען די הינטער־קוליסען פאליטיק און די אינטריגעס ווייל אינטריגעס זיינען תמיד שטארקער פון די בעסטע אבזיכטען. —

גוטע אבזיכטען האבען ביידע ריכטונגען. אין דעם איז קיין צווייפעל ניט. ביידע ווילען ארבייטען און העלפען. און ביי א ריינער פאליטישער לופט און מיט דער הילף און קאנטראלע פון א אידישען קאנגרעס וועט מען שוין ביי יעדען איינצעלנעם פאל געפינען די מיטעל צום אויסגלייך צו געמיינזאמע, נוצברענגענדע און פרוכטבארע ארבייט. —

אין דער וועלט אריין

פון ג. בריק

דער נאמען "ענג" לאנד האט נאך פאר ענגלאנד קיינמאל אזוי ניט געפאסט ווי היינט.

* * *

די איינציגע אורזאכע פארוואס די רומענישע קעניגין דיכטערין האט געמוזט שרייבען אונטער א פסעוודאנים, איז ווייל זי האט זיך ערלויבט אנצושרייבען עטליכע גוטע ווערטער וועגען אידען.

* * *

ווען די רעאקציאנערען האבען ניט לאנג צוריק פארגליכען דעם באלשעוויזם צו דער "פליי" האבען זיי א פנים געמיינט אז זיי זיינען שוין פון דער פליי אין גאנצען פטור געווארען. —

* * *

איך האב געהערט זאגען אז סער איטאן האט אלע זיינע שניידער געמאכט פאר "שער" האלדער...

* * *

אדמיראל דזשעליקא האט זיך לכתחלה געלאזט פאהרען אין די טראפישע לענדער אזוי ווי מען האט איהם אבער געלאזט וויסען אז אין ענגלאנד איז אצינד אויך נישקשה'דיג "ווארים" — האט ער פארקירעוועט דעם דישעל אויף צוריק...

* * *

וואויל איז צו דעם וואס לעבט זיך אפ די יאהרען אין עושר און כבוד און טוט ניט קיין האנט אין קאלט וואסער פאר דער אונדאנקבארער מענשהייט.

אט נעהמט א שטייגער אונזער קלעמענסא. ער האט דאך ממש געראטעוועט פראנקרייך און אז עס האט געהאלטען ב'י ערוועהלען א ראש וראשון האבען זיינע גוטע פריינט אנגעהויבען לערנען טייטש ווערטשער: קלעמאנסא זקן — קלעמאנסא איז שוין צו אלט, בא בימים — ער איז אריין אין די טעג ווען עס בלאזען גאנץ נייע ווינטען, לכן זאלען מיר איהם קיין כבוד ניט זשאלעווען, זיין נאמען פאראייביגען און ער זאל זיך זאגען תהילים און שרייבען זיינע מעמוארען. נו פרעג איך אייך לוינט זיך צו רעטען פראנקרייך?

* * *

רומעניען האט א פנים מעהר אמונה אין באלפורס דעקלאראציע ווי פיעלע פון אונז — א סימן האט איהר זי שיקט שוין איהרע אידען קיין פאלעסטינא.

* * *

אז עס איז באשערט א מענשען, וועלכער הייסט "דהורי" זיך צו "פאהדרורען" דעם קאפ, נעהמט ער און ווערט — פרעמיער.

איך מיין אז 35 ארבייטער קאנען ניט אזוי גוט בעארבייטען איין פארמער, ווי 35 פארמער אין פארלאמענט וועלען ארומארבייטען — אלע ארבייטער...

* * *

דרייסיג טויזענד רומענישע געפאנגענע אין דייטשלאנד זיינען אויסגעשטארבען — פון איבערעסען זיך...

* * *

די סאוויעטען רעגיערונג איז ווייזט אויס אזוי שטארק אז קעמפענדיג אויף אלע פראנטען, האט זי נאך ערקלעהרט קריעג דעם אנטיסעמיטיזם אויך.

הלואי זי זאל קיין דורכפאל ניט האבען.

* * *

די שרעקליכע ווינטען וואס בלאזען אין סיביר האבען פארטראגען די יאפאנער — קיין יאפאניען...

* * *

אנומעלטען איז מיר אויסגעקומען צו לייענען "אונזער טרייסט" פון י. ל. פרץ, און עס האט זיך מיר געשטעלט א פראגע, וואס וואלט דער גרויסער פרץ איצט געזאגט אויף "אונזער טרייסט"? אז אך און וועה. צו אונזער טרייסט" וואלט ער געוויס אויסגעשריען.

* * *

קומענדען חמשה עשר בשבט וועלען אפשר די אידישע קינדערלאך נישט געדארפט פראווען קיין קאמוניסטישע סעודה — א קשיה אויף א מעשה — היינטיגע צייטען !....

די שטאדטישע וואהלען אין איירלאנד

פון בן לוי.

אין איירלאנד זיינען די טעג פארגעקומען שטאדטישע וואהלען, און די ענגלישע פרעסע איז איצט פול מיט פירושים אויף די רעזולטאטען פון דיזע וואהלען.

ביי אידען זאגט מען אז יעדער בעל דרשן דרשנ'ט פאר זיך און דאס קען מען ארויסזעהען גאנץ בולט פון די פירושים אין דער ענגלישער פרעסע אויף די וואהלען אין איירלאנד. איז די צייטונג פאר איירלאנדס אונאבהענגיגקייט, דרינגט זי פון די וואהלען אז דאס איירישע פאלק האט געשטימט סאליד פאר דעם. איז זי געגען דעם, געפינט זי א טרויסט פאר זיך אין די דאזיגע וואהלען. האלט זי פון מיטעל וועג, געפינט זי באווייזען וויפיעל זי וויל פון דיזען וואהלען פאר איהר ריכטונג.

אין זאך גיבען אבער צו אלע ענגלישע צייטונגען אפילו די שארפסטע געגנער פון איירלאנדס זעלבסטשטענדיגקייט אז די איירישע מאסען זיינען זעהר נאציאנאל געשטימט און אז מען וועט זיי מוזען געבען א גאנץ ברייטע אויטאנאמיע אויב מען וויל זיי בארוהיגען.

ווען עס זיינען פארגעקומען די וואהלען צו דעם ענגלישען פארלאמענט האבען די "סין פעינערס" פון איירלאנד, די קעמפענדע נאציאנאליסטען דארט, געהאט א ריזיגען זיעג. פון די 106 דעפוטירטע וואס זיינען ערוועהלט געווארען אין איירלאנד זיינען 73 געווען סין־פעינערס און זיי האבען זיך ענטזאגט צו געהן אין ענגלישען פארלאמענט און האבען געגרינדעט אן אייגענע רעפובליק. די איצטיגע וואהלען צו די שטאדטישע פארוואלטונגען דארט האבען די סין פעינערס געגעבען ווייט ניט אזא ריזיגע מאיאריטעט, די לעצטע האבען דארט געקראגען ניט מעהר ווי 31 פראצענט פון אלע ערוועהלטע.

דאס פערשטעהט זיך ווערט אויסגענוצט פון דער פיינדליכער פרעסע אלס א באווייז אז די איירישע מאסען האבען זיך אפגעווארפען פון די סין פעינערס און זיינען שוין אפגעקיהלט געווארען צום נאציאנאליזם.

דאס איז אבער ניט אין גאנצען ריכטיג אין דער חשבון האלט ניט אין גאנצען אוים.

די סין פעינערס האבען ניט געקראגען אזא מאיאריטעט ווי פאריגען מאל, דערפאר זיינען אבער צוגעקומען צוויי פארטייען, וואס זיינען פריהער כמעט ווי ניט געוועזען און וואס זיינען אין דעם פרט פון איירלאנדס זעלבסטשטענדיגקייט פונקט אזוי אויסגעשפראכען ווי די סין פעינערס. כאטש זיי זיינען ניט אזוי רעוואלוציאנער ווי די לעצטע. די לייבאר פארטיי וועלכע באשטעהט מייסטענס פון סאציאליסטען און וועלכע איז לעצטענס געווארען זעהר לינק, האט געצויגען אין דיזע וואהלען 17 פראצענט, א צאהל פון וועלכער די פיהרער פון דער ארבייטער פארטיי האבען גאר ניט געחלומט אפילו. די נאציאנאליסטען, א פארטיי וועמעס פראגראם איז אומגעפעהר דאס זעלבע ווי די פון די סין פעינערס, מעהר ניט זי איז ניט אזוי אגרעסיוו, האט געקראגען 14 פראצענט. די לייבאר פארטיי איז אויסגעשפראכען פאר איירישער זעלבסט בעשטימונג און ווען איהר נעהמט צוגויף דעם סך הכל פון דיזע דריי פארטייען, זעהט איהר אז דאס איירישע פאלק האט ערוועהלט אין די לעצטע שטאדטישע וואהלען 6. פראצענט אזעלכע וואס זאלען פארטיידיגען זייערע רעכט אויף דער בריטישנער אויטאנאמיע. די יוניאניסטען, וועלכע זיינען פאר א וואסערדיגער "האם־רול" פאר איירלאנד, האבען געקראגען אין גאנצען צוואנציג פראצענט. עס זיינען ערוועהלט געווארען אויסער דעם 18 פראצענט רעפארמאטארען און אינדעפענדענטס און כמעט אלע צייטונגען גיבען צו אז צווישען דיזע וועלען זיך געפינען א סך וואס וועלען שטימען מיט די איירישע נאציאנאליסטען ווען עס וועט זיך האנדלען וועגען איירלאנדס זעלבסטשטענדיגקייט. און דאס מיינט דאך אז די איירישע נאציאנאליסטען האבען ערוועהלט זיבעציג פראצענט פון אלע ערוועהלטע.

די לעצטע וואהלען אין איירלאנד האבען אבער באוויזען עטוואס וואס ביז איצט האט מען דאס געהאלטען פאר אונמעגליך. זייערע נאציאנאליסטען האבען זיך אריינגעכאפט אין די סאמע פעסטונגען פון זייערע געגנער.

בעלפאסט, צום ביישפיעל, איז געווען אלע מאל באטראכט אלס די פעסטונג פון די רעאקציאנערסטע יוניאניסטען און די לייבאר פארטיי האט דארט געהאט א ריזיגען זיעג דיזען מאל און דיזע פארטיי צוזאמען מיט די איבעריגע נאציאנאליסטישע פארטייען האבען דארט א גרויסען צאהל. דאס זעלבע איז געווען אין אנדערע טיילען פון דעם נארד פון איירלאנד וואו עס איז געווען די פעסטונג פון די געגנער פון איירלאנדס זעלבסטשטענדיגקייט.

די שטאדט ערוועהלטע אין איירלאנד קענען, פארשטעהט זיך ניט ענדערען די באציהונגען פון דער ענגלישער רעגירונג צו דער איירישער פראגע. דאך קען מען זיכער אננעהמען דיזע וואהלען אלס א פלעביסציט, וואס מען האט ערלויבט פאר מאנכע געגנענדען פון דייטשלאנד. זיבעציג פראצענט פון דער איירישער באפעלקערונג איז פאר דעם אז איירלאנד זאל זיין אונאבהענגיג און די פיהרער פון דער איירישער נאציאנאלער באוועגונג קענען איצט קומען נאך אמאל פאר דער וועלט מיט זייער אלטער טענה אז זיי דארפען קריגען דאס צו וואס זיי שטרעבען און וואס זיי רעכענען אז זיי זיינען בארעכטיגט.

אין א געוויסען זין זיינען די איצטיגע שטאדט וואהלען אין איירלאנד פיעל וויכטיגער און א סך א גרעסערער באווייז פאר די איירישע נאציאנאליסטען אז זיי זיינען גערעכט, ווי די וואהלען פאר'ן פארלאמענט וואס זיינען פארגעקומען מיט א צייט צוריק. איירלאנד איז פאר דער לעצטער צייט געווען אן אקופירטע לאנד אין דעם פולען זין פון ווארט. איירלאנד האט די לעצטע צייט אויסגעקוקט גיכער ווי א פארנומענע פיינדליכע טעריטאריע איידער ווי א טייל פון ענגלאנד. די ענגלישע רעגירונג האט זיך גענומען צו דערשטיקען דארט די נאציאנאלע באוועגונג מיט אן אייזערנער האנד און מיט אן אייזערנער האנד האט זי דארט געהערשט. פערזאמלונגען זיינען געווען פארבאטען. צייטונגען זיינען צוגעמאכט געווארען. די פיהרער זיינען אלע אריינגעווארפען געווארען אין די קערקערס. פריי ארויסצוזאגען די מיינונג איז געווען אונמעגליך. ווען אונטער אזעלכע אומשטענדען ווערען נאך אלץ די נאציאנאליסטען ערוועהלט אין אזא ריזיגער מאיאריטעט, דאן איז דאס דער בעסטער באווייז, אז דער נאציאנאלער געפיהל ביי די איירישע מאסען איז שוין אזוי שטארק אז זיי זיינען גרייט זיך צו מוסר נפש צו זיין פאר איהם, אז זיי זיינען גרייט צו געהן אין די קערקערס פאר איהם.

און דאס וואס די איירישע נאציאנאליסטען און די ארבייטער וועלכע זיינען ווי געזאגט פאר דעם זעלבסטשטענדיגקייט פון איירלאנד האבען געקראגען אזא שעהנעם זיעג אין דער פעסטונג פון דער ענגלישער רעגירונג דארט. דאס וואס אין נארד איירלאנד האבען די נאציאנאליסטען געקראגען אזוי פיעל שטימען איז אודאי א באווייז אז די אידעע פון פאלשטענדיגער אויטאנאמיע דרינגט דארט אריין אפילו אין די שיכטען וואס זיינען ביז איצט געווען געגען דעם, גאנץ שארף געגען דעם.

פרעמיער לאיד דזשארדזש איז ניט לאנג ארויסגעקומען מיט א נייער לייזונג פאר דער איירישער פראגע. עס איז עפעס א מין האלב אהער און האלב אהין פאליסי, וואס גיט אביסעל די איירישע און לאזט איבער פאר זיך נאך מעהר ווען ער איז ארויסגעקומען מיט זיין לייזונג האבען די איירישע גלייך צוריק געווארפען דאס און אפילו די ליבעראלען האבען אין דעם ניט געפונען די ריכטיגע רפואה. לאיד דזשארדזש האט קלאהר געמאכט פאר די איירישע אז זיי האבען גאר ניט וואס צו קלעהרען וועגען זעלבסטשטענדיגקייט און האט געזאגט אז ענגלאנד וועט דאס בעקעמפען פונקט אזוי ביטער ווי די נארדליכע אמעריקאנער שטאאטען האבען באקעמפט די זידליכע ווען יענע האבען זיך געוואלט אפרייסען. מענשען זאגען, אז לאיד דזשארדזש האט אומיסטנע געבראכט דיזען משל, ווייל ער ווייס אז די איירישע קריגען נרוי

(פארזעצונג אויף פירזש 6.)

דער חוב פון ארטאדאקסישען יודענטום

פון הרב דוב אריה לעווינטאל

העת לכם אתם, לישבת בבתיכם ספונים, והבית הזה חרב? (חגי א)

די בעשיידענהייט פון דעם ארטאדאקסישען יודענטהום ווערט פיעלע מאהל צוגערעכענט צו איינע פון זיינע מעלות, דער כלל פון "והצנועין מושכין את ידיהם" אין א צייט ווען אנדערע שטעלען זיך אין פראנט איז געווען א צייכען אויף די שטארקע אמונה פון ארטאדאקסישען יודענטום פיעל מאל אין זיין אייגענעם קיום, ניט רעכענענדיג זיך מיט אומשטענדען. עס האט אבער מעהרסטענס אויסגעהאלטען נור אין א צייט פון שנים כתקונן, ווען אידען זיינען געזעסען "שקטים על שמריהם", זייערע ישובים אין גלות. ווען אבער זיי האבען זיך געדארפט איבערטראגען "מכלי אל כלי" פון לאנד צו לאנד, אדער אין צייטען פון אויסערגעוועהנליכע פאסירונגען, ווען די אלגעמיינע, סאציאל עקאנאמישע, פארמען פונ'ם אידישען לעבען האבען זיך געמוזט בייטען, ווען אידען האבען עמיגרירט אין לענדער צווישען פעלקער וועמעס ארט לעבען איז אנדערש ווי דאס ארט לעבען פון זייערע פאריגע שכנים, אין אזעלבע צייטען, איז די מעלה געווארען א חסרון און דער סמן פון שטארקייט א שוואכקייט.

דיעזע בעשיידענהייט פון דעם ארטאדאקסישען עלעמענט איז איינע פון די אורזאכען וואס האט געבראכט א שוואכקייט אין דעם ארטאדאקסישען יודענטהום אין אמעריקא. אין דער צייט ווען מאסען ארטאדאקסישע אידען זיינען ארגאניזירט אונטער פערשיעדענע ארגאניזאציאנען, זיינען זיי אבער ניט געווען ארגאניזירט מיט זייער אייגענעם קאליר. און דורך דיעזען ניט ארגאניזירט זיין האבען מיר פיעל געליטען. דער גרעסטער טייל אין דעם אידישען סאציאלען לעבען, און זאגאר אין רעליגיעזען לעבען, איז פערנומען געווארען פון אנדערע וועלכע זיינען געקומען בעפאר אונז מיט ארגאניזירטע קרעפטען. די ארטאדאקסישע אידען האבען צו דער ארבייט אויך בייגעשטייערט, אבער די מיטלען זיינען געלעגען אויסשליסליך אין אנדערע הענד. און דא דורך איז זייער חותם געלעגט געווארען אויף דער ארבייט, ניט נור אין עפענטליכען פאליטישען לעבען, נור אויך אין אידישע צדקות, אידישע ערציהונג א. ד. ג. און זעלבסטפערשטענדליך, אז די ארבייט איז געטהאן געווארען מיט דעם באגריף פון די, וועלכע האבען געהאט די מיטלען אין זייערע הענד. מיר זיינען אפילו אלע מאל געווען דער רוב מנין ורוב בנין, אבער אונזערע בעסטע כחות מאטעריעלע און גייסטיגע זיינען אריינגעפאלען אין די פריהערע ארגאניזירטע קרעפטען, און "קמא קמא בטיל". זיי האבען מיט אונזערע כחות געלייטעט א שטראם, וועלכער איז געגאנגען צום טראדיציאנעלען יודענטהום, און מיר האבען זיך דערפאר געפונען געגען א שטראם וועלכען מיר האבען מיט אונזערע כחות געהאלפען שאפען. דורך דעם איז ארויס געקומען "שכחת התורה ובטול הדת" אין דעם עפענטליכען לעבען פון אמעריקאנער יודענטהום. עס זיינען געווען צייטען אין וועלכע די פינסטעריש האט אויף אונז געווארפען אן אימה, און מיר זיינען געווען אנגעפיהלט מיט יאוש.

די לעצטע צייטען האבען מיר, בע"ה, אנגעפאנגען צו זעהן סמנים פון פערבעסערונג מאסען טראדיציאנעלע אידען זיינען צוגעקומען, פול זאפטיג מיט דעם אידישען לעבען, צווישען זיי אויך אקטיווע מענשען מיט שטארק ענערגישע קרעפטען. ארום זיי האבען זיך קאנצענטרירט די בעסטע כחות פון דעם היינטיגען ארטאדאקסישען יודענטהום. און צוביסלאך זעהט זיך שוין דא און דארט, סמנים פון א קענטיגען ארגאניזירטען ארטאדאקסישען יודענטהום. פיעל מכשולים האבען זיך געמאכט אין וועג. און נאך יעצט פיהלען זיך שוועריגקייטען ביי יעדען נייעם טריט. מיר בעגעגענען נאך יעצט אויך דאס פערברעכערישע גלייכגילטיגקייט פון פיעלע, וועלכע קליימען צו זיין די "סולת ושמן" פון טראדיציאנעלען יודענטהום. אבער גרויסע סמנים פון פערבעסערונג זעהן זיך שוין דא און דארט

דיעזען פעלער, וועלכען מען איז בעגאנגען אין דעם אמעריקאנער אידישען לעבען, און פיעלע פעלער אויך אין די רעליעף ארבייט פאר אונזער ברידער אין אייראפא. טאר ניט ווידערהאלט ווערען אין אונזער ארבייט פיר בנין ארץ ישראל.

גליקליכערווייזע איז דאס לעבען אין ארץ ישראל פון אנפאנג אן געבויט געווארען לויט אונזערע אידיש־טראדיציאנעלע בעגריפען, און כאטש די פאליטישע טעטיגקייט אין ארץ ישראל איז טהייל ווייז געלעגען אין אנדערע הענד, — אויך ווייל זיי האבען זיך מקדים געווען, — איז אבער דאס לעבען אין אלגעמיין געווען אויסשליסליך אין די הענד פון דעם טראדיציאנעלען יודענטהום. די ערשטע מתישבים זיינען דאך געווען גאנצע אידען, צווישען זיי, באוואוסטע גאונים און גדולים, וועלכע האבען זיך בעזעצט און געשאפען אין אונזער הייליגע לאנד. נאך אידער עס האט זיך ענטוויקעלט די פאליטישע באוועגונג פאר ארץ ישראל, אין דער פארם פון די ציוניסטישע ארגאניזאציאן. דורך זיי איז דער אנפאנג פון דעם לעבען אין ארץ ישראל מיט אלע פערשיעדענע אנשטאלטען געשאפען געווארען לויט דעם אידישען גייסט, ברוח התורה. אונזער אויפגאבע איז אבער זעהן צו פערהיטען, דאס אויך אין דער צוקונפט, ווען ארץ ישראל וועט מוזען געבויט ווערען פון אלע קלאסען אידען, זאל עס געבויט ווערען אינ'ם אמת'ן אידישען גייסט. אין ארץ ישראל מוז געשאפען ווערען א גאנצעס אידישעס לעבען. מיר קענען זיך ניט בעגנוגענען מיט אן ארץ ישראל, וואס זאל אונז נור בעפרייען פון די מאטעריעלע ליידען אין גלות. מיר זעהן אין ארץ ישראל גאולתנו ופדות נפשנו, מיר האפען, אז אידישקייט מיט איהר גאנצען גלאנץ זאל שיינען אין ציון. און גלויבליך דארפען מיר זיך אלע שעצען, אז דער יסוד איז גייסטיג פיר אונזער בנין. מיר האבען דעם וועג אנגעצייכענט פיר אונז און מיר דארפען מקיים זיין "בנערינו ובזקנינו נלך!"

דער מזרחי איז די נאציאנאל רעליגיעזע ארגאניזאציאן. דורך וועלכער מיר קענען יעצט, ווען מיר שטעהען על סף הגאולה, בויען אונזער הייליג לאנד אזוי, אז אלע קדשי האומה זאלען דארטען אויפבליהען, און די אלע ביי וועלכע ארץ ישראל איז א טהייל פון זייער אידישקייט און בנין ארץ ישראל א טהייל פון זייערע מצוות — דארפען געבען די מיטלען צו דעם בנין און געבען זיי דורך דעם מזרחי, וועלכער וועט בויען ארץ ישראל לויט זייער וואונש.

מיר זיינען קיינעם ניט מדחה פון בנין ארץ ישראל פארקעהרט, מיר וועלען ארבייטען צוזאמען אין אלע צווייגען אין וועלכע מיר האבען געמיינשאפטליכע אינטערעסע און צוועקען, דורך דעם מזרחי ארבייטען מיר אין דיזע אלע זאכען צוזאמען מיט די אלוועלטליכע ציוניסטישע ארגאניזאציע. ווען מיר געבען אונזער טהייל צום בנין ארץ ישראל דורך דעם מזרחי מיינט, דאס אז א טהייל פון דעם געלד געהט פאר ארבייט וואס וועט געטהאן ווערען צוזאמען מיט דער אלוועלטליכער ציוניסטישע ארגאניזאציע, פון וועלכער די מזרחי איז א טהייל. עס זיינען אבער דא אזעלכע ארבייט, וועלכע מיר מוזען זיי זעלבסטשטענדיג טהאן.

עס איז שוין בעוואוסט, אז די ערציהונגס־ארבייט, וואס ווערט געטהאן אין ארץ ישראל דורך דער ציוניסטישע ארגאניזאציע, איז אפגעטיילט פון רעליגיאן. (אזוי עס איז אויך אין זייער פראגראם, ווי עס האט מיר פערזענליך ערקלעהרט דער ראש ועד החנוך פון ארץ ישראל.) לויט אונזער בעגריף קען ניט געטהאן ווערען קיין אידישע ערציהונגס ארבייט און קולטורעלע ארבייט אין אלגעמיין, נור אדער על פי רוח התורה, אדער געגען רוח התורה. נייטראל צום דת מיינט אויך געגען דת. עס איז שוין איצט פאקטיש בעשטעטיגט דורך די בתי ספר און אנדערע קולטורעלע אנשטאלטען וואס עקזיסטירען אין ארץ ישראל מיט די מיט־ **אמעריקאנער ציוניסטישע ארגאניזאציע** — דאס ווי באלד די ערציהונגס ארבייט ווערט געטהאן מיט א זאגענאנטע, נייטראלע שטעלונג צום דת, זיינען די רעזולטאטען אין גאנצען געגען דעם טראדיציאנעלען יודענטהום, דעם בעסטען בעווייז האבען מיר פון דער גימנאזיע אין יפו. מיר מוזען דארום טהאן די ארבייט פון חנוך א. ד. ג. גאנץ אליין, אהן וועלכע שותפות. מיר מוזען איהר טהאן ווי מיר פארשטעהען, לויט אונזערע אנשויאונגען, לויט אונזערע מיינונגען, לויט אונזער טראדיציע.

דער מזרחי האט שוין די ארבייט לאנג אנגעפאנגען, דער מזרחי האט געגרינדעט דעם "תחכמוני" און יעצט — א בית מדרש למורים אין ירושלים, וועמעס צוועק איז צו שאפען ריכטיגע אידישע לעהרער, וועלכע זאלען ערציהען אין ארץ ישראל אן אמת אידישען דור, לויט דעם רוח התורה והדת. ער האט אויך געמאכט פארבערייטונגען פיר א בית מדרש גבוה לחכמת ישראל, וועלכער זאל מיט דעם צייט ווערען דער העכסטער מרכז ביי אידען. ווען מיר ווילען זעהן אז "מציון תצא תורה" זאל זי ניט זיין עפעס א מין נייע תורה, צוזאמענגעשטעלט פון שטיקלאך, ברעקלעך אבפאל פון די אומות העולם, נור תורת ישראל. דער מזרחי האט אויך געגרינדעט דעם "הצעיר הארץ ישראלי", וועמענס אויפגאבע איז צו געבען א מעגליכקייט אידישע יונגע לייט זיך צו מפרנס זיין פון ערד ארבייט, צו פארבעסערען זייער עקאנאמישען לעבען אין הארמאניע מיט דעם אידישען גייסט.

יעצט אז מיר האבען די ארגאניזאציע, וועלכע וועט טהאן די ארבייט לויט אונזער וואונש, ליגט א הייליגער חוב אויף יעדען פון אונז, וועלכער וויל אז דאס טראדיציאנעלע יודענטום זאל אויפגעהאלטען ווערען, בפרט די אידען וועלכע לעבען דא אין לאנד א אידיש טראדיציאנאל לעבען וועלכע זיינען שומרי תורה ומצוה, — איז זייער הייליגסטע פליכט צו שאפען די מיטלען בכדי די ארבייט פון מזרחי אין ארץ ישראל זאל געטהאן ווערען מיט הצלחה.

דיעזע ארבייט. אין וועלכער עס הענגט אפ דער קומענדער דור אין ארץ־ישראל און אויך די פארם פונ'ם אידישען לעבען אומעטום, מוז איצט געטהאן ווערען, די ערציהונגס אנשטאלטען פון מזרחי מוזען פערברייטערט ווערען, עס מוזען אויך געשטיצט ווערען די תלמוד תורות, די ישיבות און די איבעריגע אנשטאלטען.

יעצט, ווען די השגחה האט באשערט, אז מיר קענען בויען ארץ ישראל און אויף א גרויסען מאסשטאב, אויף א זעלבסטשטענדיג נאציאנאלען יסוד — מוזען מיר מיט אלע אונזערע כחות ארבייטען פאר דעם הייליגען צוועק.

די ארבייט איז א ריזיגע און טאר ניט אפגעלייגט ווערען; און צו דיעזען צוועק פיהרט איצט אן דער מזרחי זיין קאמפיין פאר צוויי מיליאן דאלאר פאר'ן קרן ארץ ישראל. עס איז דער חוב פון אלע ארטאדאקסישע אידען אנשטרענגען אלע זייערע כחות די מיטלען צו שאפען. קיין איד טאר ניט פארפעהלען בייצושטייערען צו דיעזען פאנד. זאל יעדער איינער געבען לויט זיין יכולת. און אז מיר וועלען טאן אונזער חוב אין איצטיגען מאמענט, קענען מיר האפען, אז מיר וועלען האבען אן אמת אידישען דור אין ארץ ישראל, אז מיר וועלען בויען א אידיש לאנד פאר'ן אידישען פאלק, אינ'ם גייסט פון דער אידישער תורה.

"SALADA"
TEA
WE GUARANTEE THAT THERE IS A FULL POUND OF TEA IN THIS PACKAGE

דער „קוואליטעט" כאראקטער פון דיעזען טיי האט אן אינטערנאציאנאלע רעפוטאציע

א פראבע וועט שנעל איבערצייגען

אין „פאלים קאורט"

א מאמענט ווען א מענש קען זיך ניט קאנטראלירען

דער געריכט קען מיט רעכט אנגערופען ווערען "דאס בוך פון לעבען".

עס קומען דארטען מאנכעס מאל פאר "קייסעס", אין וועלכע עס שפיעלט זיך פאר אייערע אויגען אפ שטיקער לעבען, קאמישע און ערנסטע עפיזאדען, פון וועלכע מען קען שאפען דעם בעסטען ראמאן אדער דראמא.

נעכטען איז אין "סיניאר" פאלים־קאורט פארגעקומען א טריעל, וואס האט אויפגעדעקט א טראגישען עפיזאד אינ'ם לעבען פון א געוועהנליכען היגען געשעפטס־מאן, מיט'ן נאמען פרעד אפער.

אפער מיט נאך דריי מענער, וויליאם ס. ה., דזשיימס מעקליין און א. פענטעגלי, זיינען פארגעבראכט געווארען אויף דער קלאגע, אז זיי האבען איינגעבראכען דאס הויז פון מרס. וויאלעט גלאסבי, 35 וועלאנד סט.. און האבען אויף איהר געמאכט אן איבערפאל.

דאס איז געווען די פארמעלע קלאגע.

אבער אין פארלויף פונ'ם פארהער האט זיך ארויסגעוויזען, אז די געשיכטע איז א גאנץ אנדערע.

פרעד אפער האט מיט 6 יאהר צוריק זייענדיג אין ענגלאנד געהייראט א שעהן מיידעל, מיט'ן נאמען לינא; ווי זיי האבען בלויז א שטיקעל צייט געלעבט צוזאמען, ווייל לינא האט זיך געיאגט נאך ליסט און פרעהליכע געזעלשאפט, וועהרענד מר. אפער האט געזוכט א רוהיגען און שטילען פאמיליען־לעבען.

מיט דריי יאהר צוריק, איז מר. אפער געקומען אהער קיין טאראנטא, האט עטאבלירט זיך [illegible] געשעפט און טראץ דעם וואס ער איז געווען זיכער, אז זיין פרוי אין ענגלאנד האט איהם גאנץ וועניג אין זינען, פונדעסטוועגען, האט ער איהר די גאנצע צייט געשיקט געלט און געהאפט, אז זי וועט האטשמאל זיך ארום זעהן און קומען לעבען מיט איהם.

אין די לעצטע טעג פון דעצעמבער, 1919, האט זיך מר. אפער דערוואוסט, אז זיין פרוי איז אנגעקומען קיין טאראנטא, און אז זי געפינט זיך אין אן אפארטמענט 35 וועלאנד סט.

מען האט איהם אויך אפגעגעבען א גערוכט, אז זי איז דא אן אפטע באזוכערין פון טאנץ־האלס און האט ארום זיך א גאנצע חברה "פארעהרער", און פיהרט א פרעהליך לעבען.

דעם 22־טען יאנואר, 9 א זייגער אין דער פריה, האט איהם מעקליין, (איינער פון די באשולדיגטע און זיינער א פריינד) מודיע געווען, אז ער האט זיך דערוואוסט פון זיכערע קוועלען, אז זיין פלונית'טע לעבט מיט אן אנדער מאן אינ'ם דערמאנטען אפארטמענט.

אפנעהמענדיג אזא גרוס, האט מר. אפער מיטגענומען מעקליין'ען מיט די איבעריגע צוויי מענער, און איז אוועק אין יענעם אפארטמענט מאכען אן אויספארשונג.

אויפגעקומען איז ער געגאנגען, און ווענ־מענדיג אז מיט עטיקעטע וועט ער דא גאר ניט מאכען, האט ער אפילו ניט אנגעקלונגען, נאר ער האט געעפענט די טיר און זיך געלאזט גלייך לויפען אין רום, וואו זיין פלונית'טע איז אויסגעשטאנען, און געטראפען זיין פרוי מיט אן אנדער מאן, ביידע האבען געטראגען נאכט־מאנטלען און ווען ער האט געעפענט די טיר, איז דער מאן ארויסגעשפרונגען פון בעט.

די אומגעוויינטע באגעגעניש, האט דער מרס. אפער אריינגעבראכט אין א היסטעריקע און אויף איהרע קולות איז געקומען צולויפען די הויזוויירטין, מרס. גלאסבי.

ווען מרס. גלאסבי איז געקומען, האט זיך פליצלונג פארהאקט די טיר פונ'ם ציממער, און מר. אפער מיט מרס. גלאסבי זיינען געבליבען שטעהן אויף יענער זייט טיר, וועהרענד די איבעריגע דריי מענער זיינען געשטאנען אין קארידאר.

מרס. גלאסבי, ניט וויסענדיג וואס דא איז פארגעקומען און ווער דער מאן איז, האט געדענקט, אז דאס זיינען רויבער און מערדער.

ווען זי האט געפרעגט דעם מר. אפער וואס ער זוכט דא, האט ער איהר געענטפערט, אז ער איז געקומען זעהן וואס זיין ווייב טוט, און ער וויל ניט אנדערש, ווי נאר אויפברעכען די טיר.

האט זיך מרס. גלאסבי אוועקגעשטעלט ביים טיר און געזאגט: "דו האסט ניט קיין רעכט ארייצוקומען אין רום. איך בין די ווירטין פון דעם הויז, סיידען אויב דו ווילסט באגעהן א מארד".

"איך וועל יא ארייון אין רום!" — האט אפער אויסגעשריהען, און פאר גרויס אויפרעגונג האט ער אנגעכאפט דער מרס. גלאסבי ביים "נייט־גאון" וואס זי האט געטראגען און געגעבען זי אזא שלעפ אז זי איז אומגעפאלען, און זיך שטארק צושלאגען.

די מרס. אפער, א שעהנע שטארק אויסגעפוצטע לאדי, איז נעכטען אויפגעטרעטען אויף'ן "וויטנעס־סטענד" און גענומען האקען איין ליגען נאכ'ן צווייטען. דעם קראון־אטערני האט זי געזאגט, אז זי איז איינע אליין געווען אין רום, אבער ווען דער פערטיידיגונגס־לאיער האט זי גענומען אויף א קרייז־פארהער, האט זי ענדליך מודה געווען, אז אין רום האט זיך געפונען א פרעמדער מאן, און אנגעגעבען אן אורזאך, אז זי האט דעם מאן אריינגענומען אלס "באשיצער" צו זיך אין רום, ווייל איהר מאן, מר. אפער, איז א געפעהרליכער מענש און ער איז פעהיג צו באגעהן א מארד.

"האסטו, הייסט עס, ערווארטעט דיין מאן וועט צו דיר קומען", האט געפרעגט דער לאיער.

מרס. אפער: "יא".

דער לאיער: "איז עס אמת, אז דו ביזט אן אפטער גאסט אין "דענסינג האלס"?"

מרס. אפער: "יא איך געה גאנץ אפט טאנצען, וואס זשע איז?...."

דער לאיער: "גאר ניט... איך פרעג בלויז, דאס אלעס"....

דער לאיער: "פאר וואס ביזטו ניט געקומען צו דיין מאן, ווען דו ביסט אנגעקומען אהער פון ענגלאנד?"

מרס. אפער: ווייל ער איז א געפעהרליכער מענש, איך האב מורא פאר איהם".

דער לאיער: האסטו ערהאלטען געלט פון דיין מאן די גאנצע צייט וואס ער איז דא אין טאראנטא".

מרס. אפער: "יא"

דער לאיער: און ווער איז יענער מאן, וואס איז געווען מיט דיר אין רום?"

דער קראון אטערני האט פראטעסטירט געגען דער פראגע, און אויך ריכטער דעניסאן האט זיך אריינגעמישט און געזאגט, אז דאס האט גאר ניט צו טאן מיט דער "קייס" אין וועלכער אפער און די איבעריגע דריי מענער ווערען באשולדיגט אין שלאגען דער מרס. גלאסבי.

קוירגעל דעניסאן האט אבער צוגעגעבען אז געגען די איבעריגע דריי מענער איז גאר קיין באווייז, אז זיי זאלען האבען געלעגט א האנד אויף דער מרס. גלאסבי און ער האט זיי באפרייעט.

"דער באשטראפטער אין דער קייס וועט זיין מר. אפער", האט דער קוירגעל ערקלערט.

דער פערטיידיגונגס־לאיער האט אפעלירט צום ריכטער, ער זאל נעהמען אין אנבאטראכט די אומשטענדען אונטער וועלכע די פאסירונג איז פארגעקומען, און אז מר. אפער האט זיך אין יענעם מאמענט ניט געקענט קאנטראלירען.

אויף דעם האט דער ריכטער געענטפערט:

"איך פארשטיי דאס גאנץ גוט, אבער איך קען ניט אוועקגעהן פון דעם פאקט, אז ער האט געשלאגען דער מרס. גלאסבי, און דערפאר קען איך איהם ניט אוועקלאזען אין גאנצען אומבאשטראפט. פאר שלאגען א פרוי קומט מען זעלטען אפ מיט א געלד־באשטראפונג. אבער אין דיעזען פאל וועל איך איהם באשטראפען מיט $25 און קאסטען"...

דיעזער קלוגער אורטייל האט באוויזען, אז דער אלטער ריכטער האט באגריפען די לאגע....

יונגער באי קריעגט 3 מאנאטען דזשייל

הערבערט מילער, וועלכער האט זיך לעצטע וואך מודה געווען, אז ער האט געגנב'עט א "וואטש" און א רינג, ביי א געוויסער לויז וויילעי, איז באשטראפט געווארען מיט דריי מאנאטען דזשייל־פארם.

קוירגעל דעניסאן איז א קליינער בקי אין "פאוקער"

ס'איז דאכט זיך גאנץ פשוט: סטיגאן סערנאק, א רוס, האט בלויז געהאט צוויי "קווינס" און דער אנדער פייער, וועלכער האט מיט איהם געגעמבעלט אין 292 עדעלייד סט. וועסט, האט געהאט גאנצע צוויי "אייסעס" און פונדעסטוועגען האט ער צוגענומען די צעהן דאלאר פון טיש. וואו זשע איז יושר?...

אט אזא מין "קייס" איז נעכטען פארגעקומען אין פאלים־קאורט. צוויי רוסישע "חלאפאקעס" זיינען געקומען צו קוירגעל דעניסאן ער זאל זיי משפט'ען די "טיים"..

דער אנגעקלאגטער איז געווען סערנאק, דער אנדערער כלאפאק האט געטענה'ט, אז די צעהן דאלאר געהערט צו איהם, לויט אלע דינים פון קארטען שלחן ערוך....

אלזו ווי קוירגעל דעניסאן איז אבער א קליינער בקי אין הלכות "פאוקער", האט ער זיך אנטזאגט צו משפט'ען אין אזא קאמפליצירטע קייס און — האט געהייסען זיי ביידען זיך שלאגען קאפ אן וואנד — אויף זיין שפראך קומט עס אויס: "דהי קייס איז דיסמיזד"....

דער היינטיגער קורס
פוילישע מארקס
1000 „ $9,80
פוילישע קראנען
1000 „ $7,50
גוראפסקי
113 קווין סט. וועסט

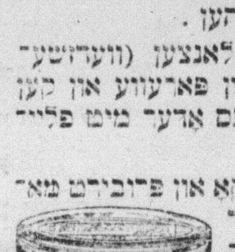

א פלוימען קוגעל
פול מיט זאפט—
מאכט עס מיט
קריסקא

דער כשר'ער און פארעווער פעט
צו פרעגלען און צו באקען

נור דאן האט עס דעם רייכען, פרישען, נאטירליכען און דעליקאטנעם געשמאק פול מיט זאפט און איז פיעל לייכטער צו פערדייהען.

קריסקא איז א ריינער פלאנצען (וועדזשעטייבל) פעט. עס איז כשר און פארעווע און קען געברויכט ווערען מיט מילכיגס אדער מיט פלייש.

קויפט היינט א קאן קריסקא און פראבירט מאכען א פודינג דערמיט. איהר וועט זיין אנגענעהם איבערראשט פון דעם רעזולטאט.

א הכשר געפינט זיך אויף יעדע קאן.

צו בעקומען אין אלע גראסערי סטארס.

דעם לעזערס ווינקעל

ווערטער הער רעדאקטאר.

ערלויבט מיר דורכ'ן "זשורנאל" צו פארעפענטליכען פאלגענדע שורות.

5 בריף האב איך ערהאלטען פון מיינע עלטערן אין פריינט פון פוילען, וועלכע דערצעהלען פון זייער נויט און שווערע ליידען וואס זיי טראגען איבער.

מערקווירדיג איז אבער, וואס אין די בריעף געפינען זיך פאלגענדע שורות.

איהר אמעריקאנער שיקט הילף און קליידער פאר אונז, און מיר באגעגענען שאנדע.

מיינע א שוועגערין שרייבט, כ'האב פון מיר ארויסגעווארפען. מיין שאנד. און געגאנגען צום הילפס פאראיין בעטען עטוואס, און דארט האט מען געצאפט מיין בלוט ווי וואסער, און נאכדעם ווי דער צעהלט אלעס שרייבט זי. בעסער צו שטארבען פון הונגער, ווי אנקומען צו אייער הילף.

און אט שרייבען מיינע עלטערן.

ליעבער זוהן שטעל דיר פאר ווען איך בין אויף דער עלטער געקומען צו דעם שטאנד פון געהן בעטלען א מלבוש, און נאך עטליכע וואכען ווארטען, אזוי שנעל ווי מען האט דערהערט, אז איך האב פאמיליע אין אמעריקא, האט מען מיר געזאגט, און געהייסען שרייבען צו זיי נאך הילף.

מיין פארלאנג איז, אז מיר דא זאלען אויפהויבען א טומעל געגען די אנגעשטעלטע דארט פון דער אמעריקאנער קאמיטע, אז זיי זאלען בעסער באהאנדלען יענע אומגליקליכע וואס קומען בעטען הילפע.

מיט אכטונג.

הערי פאליק.

* * *

ווערטער הער רעדאקטאר.

ערלויבט מיר צו זאגען א פאר ווערטער אין באצוג דעם וואס מען טאדעלט אידען פאר וואס זיי זענען ניט קיין פארמער.

צו אלעם ערשטען מוז א איד האבען טויזענט דאלאר מזומן, אום צו קויפען א פארם פאר פינף טויזענט, דריי טויזענט פאר'ן סטאק, און צוויי טויזענט פאר לעבען, וועהרענד א גוי דארף ניט אזוי פיעל. וואלטען אידען געדונגען פארמס אנשטאט קויפען וואלט פאר זיי פיל לייכטער געווען. ווערט עס אבער ניט געטון, און דערפאר פאלט דער איד דורך.

צווייטענס איז פאר'ן אידען זעהר שווער צו לעבען אויף'ן פארם, א איד מיט עטליכע קינדער צו ערציהען, ווילט זיך דאך אמאהל זיין צווישען אידען, ווי ראדיקאל ער זאל ניט זיין, און עס נעהמט ניט לאנג, ווי ער פאנגט אן בענקען, ער פארלירט זיין געלט, און אנטלויפט אין שטאדט.

אידען פראבירען ניט וואוינען צוזאמען, וואלט דאס פאסירט, וואלט פאר זיי פיעל גרינגער געווען, איך ווייס פון א פאקט, א גרופע אידען האבען זיך באזעצט צוזאמען אויף א פארם און היינט איז יעדער אימשטאנד צו געבען א טשעק אויף צעהן טויזענט דאלאר.

נאך אן אורזאכע, וואס אידען זענען ניט קיין מבינים אויף ערד, און עס פאסירט וואס מען פארקויפט זיי לאנד, בלויז ערד, שטיינער. און אין א קורצע צייט מוזען זיי פארלאזען דאס פארם.

היינט וואו איז די פרוי. די אידישע פרוי האט ליעב דעם טומעל, טעאטער, פלייש צו מיטאג, און א מאהל א שכנטע, אויף'ן פארם האט זי דאס ניט, מאכט זי דעם מאן אזוי ענג, אז ער מוז אנטלויפען פונ'ם פארם אום נאכצוקומען איהר פארלאנג.

יעצט די שותפות אורזאכע איז א זעהר אנגעווייטאגטע און א שווערע

מיט איין ווארט דעם איד איז פיעל שווערער צו לעבען אלס פארמער ווי דעם גוי, און אורזאכען דערצו זענען פארהאן א סך.

אייער לעזער.

ס. סעמיואלס

פאנטיפול אנטאריא

טאראנטא אינדעפ. בענעוו. ערוועהלט בעאמטע

די ערוועהלטע בעאמטע פאר דעם קומענדען האלבען יאהר אין דער טאראנטא אינד. בענעוו. סאסייטי זענען ווי פאלגט:

י. רובין פארזיצענדער.
ב. קאלב, וויצע פרעז.
סעם גלעזער טרעזשורער.
ס. ווייגבערג פינאנס סעק.
בעני קאהן פראטאקאל סעק.

די זעלבע סאסייטי. איז לעצטענס פיעל פארגרעסערט געווארען דערמיט וואס פיעלע נייע טעטיגע מיטגליעדער שליסען זיך אן אלס טוער.

די אונטערנעהמונגען וועלכע זי פיהרט דורך זענען פון דעם גרעסטען ערפאלג, א דאנק די טעטיגקייט פון די מיטגליעדער.

די מיטגליעדער פון דער סאסייטי זענען אויך טעטיג אין פיעלע אנדערע ארגאניזאציעס.

א. אב. גאלדבערג באנקעט

דער פאראיין העברי הצעיר, האט אויסגענוצט די געלעגענהייט וואס אב. גאלדבערג איז דא געוועזען, און צוליעב איהם ארגאנזירט א אב. גאלדבערג באנקעט; און געצייגט אז אבוואהל דער הסתדרות העברית האט פאר טאראנטא ווייניג וואס געטון, קומט עס אבער ניט צו א העברייאישען באנקעט.

דער פארזיצענדער פון פאראיין, ח. טאמשינסקי, האט אויף העברייאיש נאטירליך פותח געווען דעם באנקעט, און מתיר געמאכט די אכילה.

נאכהער האבען ווי געוועהנליך זיך אנגעהויבען די טאוסטען, וואו די מיטגליעדער פונם פאראיין האבען געצייגט דעם גאסט, אז טאראנטא פארמאגט העברייאיסטען.

דער גאסט האט אבער געצייגט, אז ער פארשטעהט ווי שווער עס קומט זיי אן דעם פאראיין אויפצוהאלטען, און ווי ער מונטערט אין דער ווייטערער ארבייט.

דר. ד. א. סיגעל
דענטיסט
קארנער ראנדעס סטריט און ספעדיינא עוו. אפיס טעלעפאן קאלערדזש 6078.

„זונשיין" מיינט ליכטיגקייט. שיקט אייער גאנצע וועש צו דער לאנדרי — מיר האבען גענוג הייסע וואסער צו מאכען ליכטיג דאס גאנצע געוועש — צו יעדער צייט — יעדען טאג. טעלעפאנירט בלויז אפ סטאן אדער מיין 899.

KELSO LAUNDRY CO.
וועסטמורלענד עוו.
טעל. סטאן אדער מיין 899.

TORONTO WET WASH LAUNDRY CO. LTD.
123 DUNDAS W. PARK 5280
(NEAR OSSINGTON)

דער פראצעס וועגען סאמפאלנער פאגראם

א אידען דעבאטע בעת'ן פראצעס — די ארויסטרעטונג פון אדוואקאט אלשוואנגער. — פערמשפט די פאגראמשטשיקעס.

דינסטאג דעם 9-טען דעצעמבער איז אין קאלא פארגעקומען דער פראצעס וועגען די פאגראם אונרוהען אין סאמפאלנא, וואס זיינען דארט פארגעקומען דעם 27-טען מערץ 1919.

צוליב דעם איז קיין קאלא ארויסגעקומען אויף א ספעציעלער סעסיע דאס ראדישער קרייז געריכט. פארזיצענדער איז געווען דער ריכטער קאטשקאווסקי. (דערזעלבער וואס בשעת דעם פאג[ר]ם וועגען קאלישער פאגראם).

אויף דער באשולדיגונגס באנק [זיי]נען געזעסען די פאלגענדע פערזאנען: ליטשאן, אמפערכט, שימאנסקי, רוזשעווסקי דעמביק, יאשינסקי און זשולקאווסקא.

דאס געריכט האט אויסגעהערט אן ערך 30 עדות. מעהרסטענטיילס געליטענע אידען און אויך עטליכע פארשטעהער פון דער סאמפאלנער און קאלער פאליציי.

די עדות האבען פעסטגעשטעלט קודם כל, אז נאך זונטאג (דער פאגראם איז פארגעקומען דאנערשטאג) פארן פאגראם האט מען שוין אין שטאדט געשמועסט אז מען וועט זיך אברעכענען מיט די אידען.

דער פאליציי קאפראל סלופעצקי דערצעהלט אז ער האט אויך געהערט דאס עס וועלען זיין אנטי אידישע אונרוהען בשעת דעם יריד, וואס דארף פארקומען דאנערשטאג.

דינסטאג האט זיך צו איהם געווענדעט דער רב ר' יואל פוקס און איהם אויך מודיע געווען וועגען די בעאונרוהיגענדע קלאנגען און געבעטען אנצונעהמען די נעהעריגע מיטלען. (אין שטאדט שמועסט מען אז דער רב האט בעקומען די דאזיגע ידיעות פון דעם ארטיגען גלח).

ער האט דעריבער אראבגעבראכט פון קאלא א פאליציי אבטיילונג אויף צו פערשטארקען די פאליציי שמירה דעם דאנערשטעגדיגען טאג.

דאנערשטאג איז אויף'ן יריד אנגעקומען אן אויסערגעוועהנליך גרויסע צאהל פויערים אפשר 20 טויזענד פערזאן. די פאליציי האט דאס פארטייטשט מיט דעם וואס דער יריד איז געווען דער ערשטער נאך 4 יאהר מלחמה.

די סוחרים אויף'ן יריד זענען עבשטאנען אויסשליסליך פון אידען, וועלכע זענען געקומען צו פאהרען פון די ארומיגע שטעדטלאך מיט פערשיעדענע סחורות.

באלד ביים אנהויב פון יריד האט זיך געלאזט בעמערקען אן אונרוהיגע שטימונג צווישען די פויערים. עס זיינען ארומגעגאנגען קליינע גרופען צווישען די "סטראנאנעס" און האבען זיך נאכגעפרעגט אויף די פרייזען פון די סחורות.

די פרייזען זיינען אין אלגעמיין געווען גאנץ ביליגע.

די קונים האבען אבער, ווי עס זעהט אויס מיט כיון, אליץ העכער און העכער זיך אנגעהויבען צו בעקלאגען אויף די הויכע פרייזען, ניט קויפענדיג גארנישט.

די אונרוהיגע שטימונג האט זיך פערשטארקט ביז עס איז אויסגעבראכען א מהומה. די סוחרים זיינען זיך צולאפען און דער המון האט אנגעהויבען צו ראבירען.

דער פאגראם האט געדויערט ניט לאנג. אויף'ן מארק האט זיך דאן געפונען א געוויסער אפיציער, פארוטשניק שאפראנסקי, וועלכער האט זיך אנגענומען פאר די געליטענע סוחרים. ער האט אויסגעשאסען אין דער לופטען. באלד דערנאך האט די פאליציי אפטיילונג וואס האט זיך אויך געפונען אויף'ן מארק געגעבען א סאלווע אין דער לופטען. דער המון האט זיך דערשראקען און איז זיך צולאפען.

די געליטענע האבען זיך דערנאך געווענדעט צום ציוויליגען אידישען נאציאנאל ראט וועלכער האט איבערגעשיקט א געהעריגען מעמאריאל וועגען די געשעהענישען צום אינערען מיניסטער יוסטיץ מיניסטער און צום פראקוראר פון קאלישער קרייז געריכט.

אין נאמען פון די געליטענע איז ארויסגעטרעטען אלס ציוויל בעשולדיגער און געלד תובע דער בעוואוסטער ציוניסטישער עסקן אדוואקאט אלשוואנגער פון ווארשא.

די בעשולדיגטע לוטשאק און לאמפרעכט האבען פערטיידיגט לויט בעשטימונג צוויי ארטיגע אדוואקאטען נאוואק און רודניצקי.

די איבעריגע בעשולדיגטע האבען ניט געהאט קיין פערטיידיגער.

נאך'ן אויסהערען די עדות האט גענומען דאס ווארט אלשוואנגער.

כדי צו בעהויפטען די געזעלשאפטליכע אורזאכען וואס האבען דערבראכט די דאזיגע אונבעוואוסטזיניגע מענשען, וואס זיצען איצט אויף דער בעשולדיגונגס באנק, זיי זאלען זיך ווארפען אויף פרעמד פערמעגען און ראבירען עס.

די אמת'ע שולדיגע זאגט דער רעדנער, זיצען ניט דא, זיי דארף מען זוכען צווישען די יעניגע פאליטיקער און פובליציסטען, וואס רעדען איין דעם פשוט'ן המון, אז אין שלאגען און ראבירען אידען איז ניט פאראן קיין שום פערברעכען.

דאס מאכט אהן ספק. קלענער די שולדען פון די איצטיגע בעשולדיגטע. מיר זיינען אבער געקומען אהער ניט צוליעב נקמה, מיר מיינען נאר, אז ער אורטייל פון געריכט האט א בעדייטונג ניט נאר אלס שטראף, נאר אויך אן ערציהענדע בעדייטונג אזוי ווי יעדע מלוכה שאפענדע ארבייט. דער אורטייל פון געריכט דארף דיענען אלס א געגען גיפט געגען דער שענדליכער ארבייט פון די צושטערער, וואס סמ'ען אב די מחות און הערצער פון פשוט'ען המון.

פון דעם געריכטס אורטייל דארפען זיך די בעשולדיגטע דערוויסען, אז די אידען געניסען צוגלייך מיט אלע אנדערע בירגער פון דער מלוכה, פון דעם שוין פון רעכט פון געריכט, אז קיין אידיש פערמעגען איז ניט הפקר.

אדוואקאט אלשוואנגער בעדויערט אין זיין ווייטערער רעדע, דאס דער איצטיגער פראצעס איז ניט פארגעקומען פארן קאלישער פאגראם פראצעס.

פון דעם איצטיגען פראצעס זעהט מען קלאהר, אז עס איז גענוג דער קלענסטער ווידערשטאנד מצד דער פאליציי, דאס מען זאל ניט דערלאזען צו קיין ערנסטע אונרוהען. ווען עס זאל זיך שטענדיג ביי אזעלכע געשעהענישען געפינען א פארוטשניק שאפראנסקי, וואלט ניט געקומען צו דער גאנצער פאגראמען כוואליע וואס איז דורכגעגאנגען דאן איבער די פוילישע שטעדטלאך.

צום סוף פון זיין רעדע פאדערט נאך אדוואקאט אלשוואנגער, אז מען זאל אנהויבען אן אויספארשונג און ציציהען צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט נאך צוויי פערזאן. שמייכלער און מאציעווסקי, וועגען וועלכע עס איז פאראן א גרונד צו בעהויפטען דאס זיי האבען אנטייל גענומען אין דעם פאגראם.

אנטיסעמיטיזם פון אדוואקאטען

די פערטיידיגער פון די בעשולדיגטע האבען ניט מסכים געווען מיט דער בעלויכטונג, וואס אדוואקאט אלשוואנגער האט געגעבען די אורזאכען פון די סאמפאלנער געשעהענישען.

לויט דער מיינונג פון אדוואקאט נאוואק, דארף מען די אורזאכען פון די דאזיגע געשעהענישען זוכען אין "דעם פערהאלטען זיך פון דער נאציע, וואס וויל איבער אלעמען הערשען און וואס וויל זיך ניט שטעלען צום מיליטער-דיענסט".

אין אלגעמיין איז אין סאמפאלנא ניט פארגעקומען קיין שום אויסערגעוועהנליכעס, די פאגראם כוואליע, וועגען וועלכער עס האט גערעדט אדוואקאט אלשוואנגער איז געגאנגען פון אמעריקא, ווייל מען האט באדארפט האבען די פאגראמען פאר מארגנענטוס קאמיטיע.

די שאדענס וואס די געליטענע האבען אנגעגעבען זיינען א סך איבערטריבען. די אידען דארפען נאר האבען די דאזיגע ציפערען כדי זיי זאלען קאנען בעקומען א גרעסערע סומע פון די מיליאנען וואס ליגען פאר זיי אנגעגרייט אין אויסלאנד.

אדוואקאט רודניצקי האט הויפטזעכליך גערעדט וועגען דער פיינדליכער בעציהונג פון די אידען צום פוילישען מיליטער און צו דער פוילישער מלוכה. אמבעסטען זעהט מען דאס, בשעת דאס פוילישע מיליטער פארנעהמט די שטעדטלאך אויף'ן באלשעוויסטישען פראנט. דארט טרעטען די אידען ארויס געגען פוילישען מיליטער מיט געוועהר אין דער האנד.

אין ווארשא איז פאראן עפעס א קלוב וואס בעציהט זיך פיינדליך צו פוילען, א. א. וו.

ביידע אדוואקאטען האבען געבעטען צו בעפרייען די בעשולדיגטע, אדער, ווען דאס געריכט וועט זיי דאך אנערקענען פאר שולדיג, זאל מען זיי געבען א לייכטע שטראף.

אדוואקאט אלשוואנגער איז זעהר ענערגיש ארויסגעטרעטען געגען די ערקלערונגען פון די ביידע אדוואקאטען און געגען זייער בעלויכטונג פון די געזעלשאפטליכע אורזאכען פון פאגראם.

דער בעסטער בעווייז פון די אורזאכען, וואס האבען ארויסגערופען אזעלכע מיני געשעהענישען, זיינען די רעדעס פון די צוויי פערטיידיגער. אויב עס זיינען נאך דא אינטעליגענטע מענשען וואס גלויבען אין אזעלכע בבא-מעשיות וועלכע ווערען פערשפרייט דורך די גייסטיגע פאטערס פון די פאגראמען איז שוין קיין וואונדער ניט — וואס דער פשוט'ער המון לאזט זיך אזוי גרינג פערפיהרען. מען טאר ניט אין אן ערגסט געריכט זאגען אז די אידען מאכען אויף זיך אליין פאגראמען, אז זיי ווילען אליין פון זיך מאכען פאגראם קרבנות כדי מארגנטים קאמיסיע זאל האבען מאטעריאל.

דאס דערמאהנט צו בולט אין דעם בעוואוסטען רוסישען וויז, ווען די פאליציי ראפארטירט אז די אונטער-אפיצירישע אלמנה האט זיך אליין אבגעשמיסען.

איבעריגענס, דער דאזיגער פאגראם איז דאך פארגעקומען א סך פריהער אידער מארגענטוי איז געקומען צו פאהרען, ווען קיינער האט ניט געהאט קיין אהנונג אז עס וועט קומען א קאמיסיע קיין פוילען. מארגענטוס קאמיסיע איז איינגעלאדען געווארען ניט דורך די אידען, נאר דורך דעם פוילישען מיניסטער פרעזידענט פאדערעווסקי.

נוגע דעם מיליטער דיענסט בעווייזט די סטאטיסטיק אז די אידען ערפילען זייערע מיליטער פליכטען ווען ניט אין א גרעסערען, איז יעדענפאלס אין א ניט קלענערען פראצענט ווי זיי מאכען אויס פון דער בעפעלקערונג. צום ביישפיעל צווישען די דאקטוירים אויף'ן פראנט, ניט אין טיל, געפינען זיך 70 פראצענט אידען, כאטש אין אלגעמייצלישען די דאקטוירים געפינט זיך ניט אזא פראצענט אידען.

דאס איז א בבא מעשה, וועגען וועלכער מיר וואלטען געקאנט פאדערען אז לכל הפחות אינטעליגענטע מענשען זאלען זיך דערצו בעציהען קריטיש.

פונקט אזא בבא מעשה איז די געשיכטע מיט די מיליאנען וואס זיינען אנגעגרייט פאר די היגע אידען.

מען טאר אויך ניט קומען צום געריכט און דערצעהלען וועגען א קלוב, וואס בעציהט זיך פיינדליך צו פוילען און ניט אנווייזען וואס פאר א קלוב עס איז. מען טאר ניט דערצעהלען וועגען פיינדליכע ארויסטרעטונגען געגען פוילישען מיליטער און ניט אנווייזען אויף רעאלע פאקטען.

מען טוט עס אבער ניט דעריבער ווייל עס איז קיינמאל ניט געווען אזא קלוב און אזעלכע ארויסטרעטונגען.

דער איינציגער ציעל פון אזעלכע מעשיות, איז נאך מעהר פערשטארקען די שנאה צו אידען, וואס עס וועט ווייטער ברענגען צו אזעלכע טרויעריגע געשעהענישען.

צום סוף האבען די פערטיידיגער פון די בעשולדיגטע נאכמאל געענטפערט אויף אדוואקאט אלשוואנגערס רעפליק און האבען זיך ארויסגעזאגט געגען דעם, אז מען זאל שוין נאך דער געריכטס אויספארשונג צוציהען צו פעראנטווארטליכקייט פערזאנען, וואס זיצען נאך ניט אויף דער בעשולדיגונגס באנק.

נאך א לאנגער בעראטונג האט דאס געריכט ארויסגעטראגען פאלגענדען אורטייל:

לוטשאק ווערט פערמשפט צו אנדערהאלבען יאהר געפענגניש און פערלירען אלע רעכט.

לאמפרעכט — א יאהר געפענגניש. פון די איבריגע בעשולדיגטע זיינען 2 פערמשפט געווארען צו 4 חדשים געפענגניש.

אלע פערורטיילטע האט מען פערגעבענט די צייט וואס זיי זיינען געזעסען ביז דעם פראצעס.

חוץ דעם האט דאס געריכט בעשלאסען אנצוהויבען א נייע אויספארשונג געגען שמייכלערן און מאציעווסקין.

("דאס אידישע פאלק" ווארשא).

קוויטירונג

ביי א געבורטס"-טאג פארטי ביי מר. און מרס. ווייסבערג'ס זוהן, סעם, 118 דעניסאן עוו. איז דורך מר. פלאטקין און מר. הערי טולטשינסקי געזאמעלט געווארען $18.50. מרס. אידע טשאפטשיק האט געבראכט די געלד צום אוקראינער פערבאנד.

ביי א חתונה פון רזשאו בינסקי מיט דזשעני זאראנאפסקי דעם 4-טען יאנואר אין מעקאל שוהל איז געזאמעלט געווארען 25 דאלאר. די חתן - כלה האבען געבראכט די געלד צום אוקראינער פערבאנד.

אין נאמען פון די אוקראינער ליידענדע, דאנקען מיר די מנדבים.

פאר ער פרעס קאמיטע,
א. מ. ספיין.

פאר די מלחמה קרבנות.

אין אפיס פון „זשורנאל" איז ערהאלטען געווארען די סומע פון $350.00 פון דער רעליעף ארגאניזאציע פון טשאטהאם אנט. אונטערגעשריעבען. — ה. ריימאנס, טשערמאן און א. גאלדבערג, טרעזשורער.

דאס געלד איז איבערגעגעבען געווארען צום מלחמה קאנפערענץ.

די שטאדטישע וואהלען אין אירלאנד

(פארזעצונג פון פיידזש 4.)

סע סימפאטיע און א סך שטיצע פון אמעריקא און ער האט געוואלט מיט דעם אנזאגען די אמעריקאנער, אז זיי זאלען ניט וואגען שטיצען די סעפעראטיסטישע באוועגונג פון די אירישע ווארום דאס שמעקט מיט בירגער קריעג אין ענגלאנד.

אבער גראדע די לעצטע וואהלען אין איירלאנד האבען געוויזען אז זיי זוכען ניט קיין בירגער קריעג מיט ענגלאנד און ווילען דאס אלץ דורכפיהרען אויף א פרידליכען און לעגאלען אופן. די סין-פעינערס וועלכע זיינען פאר א בירגער-קריעג האבען געקראגען א פיעל קלענערע צאהל שטימען ווי פאריגען מאל, אנשטאט זיי האבען די מאסען געשטימט פאר די נאציאנאליסטען און פאר די ארבייטער פארטיי, וועלכע פאדערען דאס זעלבע וואס די סין פעינערס נאר אויף א רוהיגען אופן.

כמעט אלע צייטונגען פון ענגלאנד מיט דער אויסנאהם פון די רעאקציאנערען פראפעציהען, אז די ענגלישע רעגיערונג וועט מוזען געבען צו די אירישע פיעל מעהר ווי דאס וואס זי האט פארשפראכען לעצטענס דורך לאיד דזשארדזש. אודאי וועט זי מוזען ארויס ציהען איהרע ארמייען פון דארט. די ענגלישע רעגיערונג האט איצט קנאפען נחת אין פיעלע פון איהרע קאלאניעס און מען מעג זיך ריכטען אז די אירישע פראבלעם וועט זיך שליכטען אין גיכען, אויב ניט אין גאנצען אזוי ווי דאס ווילען די אירישע נאציאנאליסטען, איז מיט א פיעל ברייטערער אויטאנאמיע ווי מען האט זיי דאס פארגעשלאגען ניט לאנג.

אלעקסאנדער קופריז וועגען באלשעוויסטישע גדולים

אן עסטאנישער זשורנאליסט גיט איבער זיינעם א געשפרעך מיט'ן בעריהמטען רוסישען שריפטשטעלער אלעקסאנדער קופרין וואס איז איצט דער רעדאקטאר פון דער "וויסער" צייטונג "פרינעווסקי קראי".

קופרין איז אלט און גרוי געווארען. ער האט א סך געליטען פון די באלשעוויקעס און איז פארביטערט איבער זייער "באמסטווא".

וואס ווייסט קופרין וועגען מ. גארקי לונאטשארסקי, שאליאפין. לענין און די אנדערע באלשעוויסטישע גדולים ?

— מאקסים גארקי, זאגט קופרין — איז אהן שום ספק א פאנאטיקער און אן אויפריכטיגער מענש. ניט ער בעהערשט די אידעע נאר די אידעע בעהערשט איהם. אלענפאלס איז ער ביי די באלשעוויקעס אין דער אפאזיציע און זיי האבען איהם שטארק ניט ליעב. ער איז זיך כסדר משתדל פאר די ארעסטירטע קאנטאר רעוואלוציאנערען און א"סך פון זיי האט ער געראטעוועט. אפטער אבער טרעפט אז די פאר וועלכע גארקי נעהמט זיך משתדל זיין ווערען נאך פריהער געטפערט. אזוי איז געווען אגב, אויך מיט די געוועזענע גרויספירשטען דימיטרי פאוולאוויטש און סערגיי מיכאילאוויטש.

שאליאפין איז א פערברענטער קאמוניסט. דאס שטערט איהם אבער לחלוטין ניט צו לעבען אין גרעסטען לוקסוס בעת גאנץ מאסקווא שטארבט פון הונגער.

אין דער צייט ווען אלץ איז נאציאנאליזירט איז זיין פאלאץ פול מיט די טייערסטע אנטיקען וועלכע ער קויפט אויף פון די סאלדאטען און מאטראזען.

— וואס וועט זיין מיט גארקין און שאליאפינען, ווען מען וועט זיי כאפען?

— איך האב גערעדט מיט גענעראלען פון דער ווייסער גווארדיע און זיי האבען מיר געזאגט אז גארקין וועט מען זיכער ניט בעשטראפען, נאר ארויסשיקען פון רוסלאנד. וואס עס געהערט צו שאליאפינען, וועט מען איהם ניט דארפען מקנא זיין.

— וואס טראכט איהר וועגען לונאטשארסקין און לענינען ?

לענין איז אהן ספק א היסטארישע פערזענליכקייט און זיין איינפלוס אויף די מאסען איז נאך זעהר שטארק. כאראקטעריסטיש איז, אז די ווייסע האבען ניט בדעה צו בעשטראפען לענינען. זיי וועלען איהם נאר האלטען געפאנגען און ווייזען, ווער איז עס אזוינס לענין.

לונאטשארסקי איז איינער פון די ליבעראלע קאמיסארען. אין דער לעצטער צייט האט ער ביי זיינע חברים פערלוירען דעם חן.

מודעה צו אלע פלייש קויפער

מר. שלמה באל דער קצב פון 820 דאנדעס סט. וועסט

אומזיסט באשולדיגט. אדרבה גלייך ווי ס'איז ארויסגעבראכט געווארען צו איהם די טריפה שעפס האט ער געלאזט וויסען פון דעם צו די רבנים.

די אלע וועלכע געפינען איהם פאר א פאסענדען פאמיליע קצב, מעגען ביי איהם קויפען. די אלע קלאגען זיינען בוכשטעבליך פאלש.

ב'א'ע'ה'ח ז. שבט. יעקב ב'הריל גארדאן מפה.

HIPPODROME

די וואך פון יאנואר 26
ספעציעלע פיטשור - פיקטשור
פרענק קינאן
— אין —
"דהי פאלס קאר"

"ארום דער מאפ", רעדינג און גראנט
הארים מעניאן, ראדערא הארלד,
בערגמאן און לעאנארד, נארא דזשיען
און יאלטא, הארלד לאיד קאמעדיע.
פעטה פאלארד קאמעדיע.

שעכטערס

אפיס איז אפען יעדען טאג.
פון 9 ביז 9.
ריעל עסטייט, אינשורענס

מערידזש לייסענס, סיטיזען פייפערס, געזעצליכע דאקומענטען און אויך גענעראל אגענטען פאר אלע אידישע צייטונגען, אין לאנדאן, ברענטפארד, סענט קעטהרינס, גאלף, האנדאס און האמילטאן. אדווערטייזונגען פאר'ן „זשורנאל" ווערען אנגענומען לויט דעם אפיס פרייז.

אפיס 679 בארטאן סט. איסט, טעלעפאן גארפילד 127.

הויז 65 איסט אוו. נארטה. טעלעפאן רעג. 5589.

James L. SHEKTER
Justice of the Peace
Issuer of Marriage Licenes

דר. פאומאן
דענטיסט

איך מאך בריטש ארבייט צו מעסיגע פרייזען. קיין ווארטען אויפ'ן נעקסט.

דר. פאומאן
ראיעל בענק בילדינג
קארנער טשעסנאט און דאנדעס סטריט

חתן כלה

זאלען דאס נעהמען אין אכט!

מערידזש לייסענס
קאן מען קריגען
אינ'ן אפיס פון
אידישען זשורנאל

נאטיס! נאטיס!

די יעניגע וואס וועלען דא נעהמען זייערע מערידזש לייסענס וועלען קריגען געדרוקט א שעהנעם בעריכט פון זייער חתונה פריי.

בענוצט זיך מיט דיעזע געלעגענהייט!

אדרעס פון דעם זשורנאל :
251-253 קווין וו.

אורין
אויספליסונגען
קוריר אין
24 שטונדען
יעדע קאפסל האט דעם נאמען
SANTAL
CAPSULES
MIDY
MIDY
היט זיך פאר נאכגעמאכטע !

כשר ווארשט פעקטארי

בהכשר הרבנים הרב ר' יוסף וויינריב הרב ר' יעקב גארדאן

מיר זיינען די איינציגע וואס פאבריצירען אלע סארטען ווארשט און פליישען. בתכלית הכשרות, אונטער א שטרענגער רבנ'ישער השגחה און מיט א שטענדיגען משגיח. לאזט אייך ניט נארען ! היט אונזער נאמען מיט די נעמען פון די רבנים און דעם משגיח אויף די לייבעלס. ארדערס ווערען געשיקט איבער גאנץ קענעדע.

Kosher Beef Products Co.
664 Richmond St. W.
M. Salkovitch Mgr
[illegible] Ont

טאראנטא שאפ טשערלייטע פון די
קלאוק שעפער

אלע די יעניגע וועלכע דארפען נעהמען די קופאנס צו פארקויפען שערס פאר'ן לייבאר לייסיום זאלען זיך ווענדען צו

הערי קרוגער פון 5 אווענט אלע טאג

אין אפיס פון דער יוניאן.

דזשוינט באארד קלאוק מייקערס יוניאן א. ל. ג. וו.

ספעשעל נאטיס צו אונזערע קאסטימערס

ארדערט קוילען יעצט און ווארט ניט אויף דער לעצטער מינוט, ווייל שפעטער וועט איהר צאהלען דאבעל און ראצו וועט איהר נאך ניט קענען באקומען.

THE EATON COAL CO.
Phone Ad. 2696
איטאן קאהל קא.
אפיס 352 קווין וועסט טעל. עדל. 2696

LOEW'S
לאעוו'ס יאנג סטריט טהעאטער

אונאונטערבראכען
12 פייטאג ביז 11 נאכמיטאג
נאכמיטאג 10 סענט. 15 סענט
אווענט 10 סענט 15 ס. און 25

טעל. מיין 8600 — [illegible]

די וואך פון יאנואר 26

טשארלעס רעי אין קרוקד סטריט

6 הויכע קלאס וואדעוויל אקטען, לאו'ס "טיימלי טאפיקס" פיקטשורס, "מאט און דזשעף" קארטונס די פארשטעלונג און ווינטער גארדען וואו אלע סיטס זיינען רעזערווירט איז די זעלבע ווי אין לאו'ס יאנג סטריט טעאטער.

לואיס מ. סינגער
לאיער און נאטארי פאבליק

קאמישיאנער פאר אלע פראווינצען פון קענעדע.

לאא אפיס 154 טימסא סטריט.
טעלעפאן עדלייד 1440
טעלעפאן עדלייד 1441
וואוינונג 433 פאלמערסטאן בולווא ר
טעלעפאן קאלערד 4366

HOW TO BECOME A REAL MUSICIAN?

By taking lessons at Michael Angelo's music school Maestro Michael Angelo will guarantee you a sure success of becoming a real Violin, Mandolin, Cornet. Saxphone player or any other wind and String instruments, also the same Michael Angelo's patient of teaching children to play Violin is not to be compared with any other teachers. So be sure to telephone or come personally regarding your child's music education as Sig: Micnael Angelo is the only teacher that takes real interest in them, „and be aware of fakers"

Prof. Michael Angelo

Studio at Alhambra Hall 450 Spadina Ave. near College St
Tel. Col. 17

ספעשעל בארגיינס אין
עלעקטריק פיקסטשורס

6 רום הויז פון 10 פיקטשורס פאר $17.75
און 7 רום הויז פיקטשורס פאר $19.50
ספעשיל פרייזען פאר עלעקטריק לאמפען

עס ווערט געמאכט אלערליי עלעקטריק וויירינג און רעפיירס.

טעלעפאן מעין 6367

649½ קווין סט וועסט

די אנטעריא עלעקטריק וויירינג און פיקטשורס קא.
ס. ניסענבאום פראפרייטאר

קויפט אייערע קויהלען פון
יאנעווער בראדערס

וואו איהר בעקומט בלויז ראזשערס קויהלען מיט ראזשערס טיקעט
268½ קווין סט. וועסט. טעלעפאן ערעלייד 3766.

דר ס. פערלמאן
דענטיסט
341 באטהורסט סטריט.
טעלעפאן קאלעדזש 5720
גיט אכטונג אויף דער גרויסער עלעקטרישער שילד
ברידזש ארבייט צו מעסיגע פרייזען
אפען אין אווענט.

דאקטאר
יוליוס לעווין
דענטיסט
אפיס : 382 קווין וועסט קארנער ספעדיינע עוו.
ויזיטען אפאינטמענטס טעלעפאנירט
קאלעדזש 766